

CALENDARUL ROMANESC PE ANUL 1925

IANUARIE

- J. 1 (†) T. împ. sf. Vas.
 V. 2 P. Silvestru
 S. 3 Pr. Malachia
 D. 4 Sin. SS. 70 de Ap.
 L. 5 S. Teop. și Teona
 M. 6 (†) **Botezul D-lui**
 M. 7 † Sob. S. Ioan Bot.
 J. 8 Domnica și Dominic
 V. 9 Muc. Polieuct
 S. 10 P. Grigoriu Nisis
 D. 11 Cuv. Teodosie
 L. 12 S. M-ța Tațiana
 M. 13 S. Muc. Ermit
 M. 14 PP. ucii d. Sinai
 J. 15 C. Pavel Tîbzul
 V. 16 Lanț Ap. Petru
 S. 17 † C. Antonie
 D. 18 Atanasiu și Ciril
 L. 19 C. Macarie, Arșulii
 M. 20 † C. Eutimie
 M. 21 Eugen, Valer., Max.
 J. 22 Apost. Timoteiu
 V. 23 Muc. Clement
 S. 24 Cuv. Xenia
 D. 25 † Gregorie Teol.
 L. 26 C. Xenofont, Arcadie
 M. 27 † Ioan Hrisost.
 M. 28 P. Efreim Sirul
 J. 29 Ad. m. M. Ignatie
 V. 30 (†) **Vas. Gr. și I.**
 S. 31 SS. Chir. și Ioan

FEBRUARIE

- D. 1 M. Trifon
 L. 2 (†) **Int. D-lui**
 M. 3 Simeon și Ana
 M. 4 Păr. Isidor
 J. 5 M. Agata
 V. 6 P. Vucol Ep.
 S. 7 P. Partenie și Luca
 D. 8 M. Teodor și Zaharie
 L. 9 M. Nichifor
 M. 10 M. Haralambie
 M. 11 M. Vlasic
 J. 12 P. Meletie
 V. 13 P. Martinian
 S. 14 P. Auxentie
 D. 15 Ap. Onisim
 L. 16 M. Pamfile
 M. 17 M. Teodor Tiron
 M. 18 P. Leon Papa
 J. 19 Ap. Archip, Filimon
 V. 20 P. Leon Ep.
 S. 21 P. Timoteiu și Eusiat
 D. 22 SS. M. din Ev.
 L. 23 M. Policarp
 M. 24 † Af. c. sf. Ion Bot.
 M. 25 P. Tarasie
 J. 26 P. Porfirie Ep.
 V. 27 P. Procop. Dec.
 S. 28 P. Vasilie

MARTIE

- D. 1 Mța Eudochia
 L. 2 M. Teodor și Isac
 M. 3 M. Eutropie și Catin
 M. 4 C. Gherasim
 J. 5 M. Conon
 V. 6 SS. 42 Mucenici
 S. 7 M. Vasile, Eugen
 D. 8 C. Teofilact
 L. 9 † SS. 40 Mucenici
 M. 10 M. Codrat
 M. 11 P. Sofronie
 J. 12 C. Teo'an
 V. 13 P. Nichifor
 S. 14 C. Benedict și Alex.
 D. 15 Mca. Agapie
 L. 16 M. Sabin
 M. 17 C. Alexe
 M. 18 P. Chiril
 J. 19 Hrisand și Darie
 V. 20 Pr. uc. în Sava
 S. 21 Iacob ap.
 D. 22 M. Vasile
 L. 23 Cuv. Nicon și Octav
 M. 24 C. Zaharie
 M. 25 (†) **Bunavestire**
 J. 26 Arb. Gavril
 V. 27 C. Mationa
 S. 28 C. Harion
 D. 29 C. Marcu și Chiril
 L. 30 C. P. Ioan Scarar
 M. 31 C. Ipație și Beniamin

APRILIE

- M. 1 Maria Egipt
 J. 2 Cuv. Păr. Tit.
 V. 3 Cuv. Păr. Nichita
 S. 4 C. P. Iosif și George
 D. 5 S. M. Claudia
 L. 6 P. Eufidiel
 M. 7 (†) **Cataster**
 M. 8 **Agaftea**
 J. 9 M. Eupsichie
 V. 10 M. Terentie
 S. 11 M. Antipa
 D. 12 (†) **Floriile**
 L. 13 M. Artimon
 M. 14 Martin
 M. 15 C. Inocențiu
 J. 16 Agapia
 V. 17 **Vinerea patim.**
 S. 18 P. Ioan
 D. 19 (†) **St Paști**
 L. 20 (†) **Lunia Pașt.**
 M. 21 M. Ianuarie
 M. 22 C. Teodor
 J. 23 (†) **Sf. Gheorge**
 V. 24 M. Sava și Ehsaveta
 S. 25 Ev. Marcu
 D. 26 M. Vasilie
 L. 27 M. Simion
 M. 28 A. Iason și Maxim
 M. 29 SS. 9 Martiri
 J. 30 9 Ap. Iacob

MAI

- V. 1 Fr. Ieremia
 S. 2 P. Atanasie
 D. 3 M. Timoteiu
 L. 4 M. Pelagia
 M. 5 Mța Irina
 M. 6 Dreptul lov
 J. 7 M. Acachie și Crucița
 V. 8 † Ev. Ioan
 S. 9 Pr. Isaia și Cristolor
 D. 10 Simion Zlot
 L. 11 M. Mochoie
 M. 12 M. Epifanie, Gherm.
 M. 13 M. Glicheria
 J. 14 M. Izidor
 V. 15 P. Pahomie și Alul
 S. 16 P. Teodor Stud.
 D. 17 Ap. Andronic
 L. 18 M. Petru și Dionisie
 M. 19 M. Patricie
 M. 20 M. Talalen
 J. 21 (†) **Const și Elena**
 V. 22 S. M. Vasilisc
 S. 23 S. Mihai
 D. 24 Cuv. P. Simion
 L. 25 Af. cap. I. Ioan
 M. 26 Ap. Carp. și Letiția
 M. 27 M. Terepont
 J. 28 (†) **Inălț. D-lui**
 V. 29 C. Teodosia
 S. 30 P. Isachie
 D. 31 † A. Ermia

IUNIE

- L. 1 M. Justin
 M. 2 T. Nichifor
 M. 3 S. Lucian și Virgil
 J. 4 Mitrofan
 V. 5 M. Dorotei
 S. 6 C. Visarion și Ilaria
 D. 7 (†) **Rusaliele**
 L. 8 (†) **Lunia Rus.**
 M. 9 P. Ciril
 M. 10 M. Timoteiu
 J. 11 Vartol și Varn.
 V. 12 C. Onufrie
 S. 13 M. Acilina
 D. 14 Pr. Elisei și Metod
 L. 15 Pr. Amos
 M. 16 Pr. Tihon
 M. 17 M. Manoil
 J. 18 M. Leontie
 V. 19 Ap. Iuda
 S. 20 M. Metodie
 D. 21 M. Iulian
 L. 22 M. Eusebic
 M. 23 M. Agripina
 M. 24 (†) **N. Ioan B.**
 J. 25 M. Fevronia și Livia
 V. 26 C. David
 S. 27 P. Samson
 D. 28 Chir. și Ioan
 L. 29 (†) **Petru și Pavel**
 M. 30 Sinod. SS. Ap.

IULIE

M.	1	Cosma și Damian
J.	2	Vest Mariei
V.	3	M. Iacint și Anatol
S.	4	P. Andrei și Marta
D.	5	P. Atanasie
L.	6	C. Sisoc
M.	7	P. Toma și Hortensia
M.	8	M. Procopie
J.	9	M. Pancrațiu
V.	10	45 Mart. Nicop.
S.	11	M. Eufimia
D.	12	Proclu și Dar.
L.	13	Gavriil și Iosif
M.	14	Ap. Achila
M.	15	M. Chiriac și Iulia
J.	16	M. Antinogen
V.	17	† M. Maria
S.	18	M. Iacint și Emilia
D.	19	C. Macrina
L.	20	(†) Pror. Ilie
M.	21	Cuv. Sim și Ioan
M.	22	† Maria Magd. Foca
J.	23	M. Trofim și Teofil
V.	24	M. Cristina
S.	25	† Anei și Olimpia
D.	26	M. Ermolae
L.	27	† Pentaimon
M.	28	A. Proh. și Nicanor
M.	29	M. Calinic
J.	30	A. Sila și Silvan
V.	31	Endochim

AUGUST

S.	1	Scoat c. † și Mac
L.	2	Ad. m. S. Ștefan
L.	3	C. P. Isachie, Dalm.
M.	4	Ss. 7 tineri Efes.
M.	5	M. Eusignie
J.	6	(†) Sch. la fața
V.	7	M. Domeție
S.	8	M. Emilian
D.	9	Ap. Matia
L.	10	M. Laurențiu
M.	11	M. Euplu și Nifon
M.	12	M. Fotie și Anicit
J.	13	C. Maxim
V.	14	Pr. Michea
S.	15	(†) Ad. N. d. D-zeu
D.	16	M. Diomid
L.	17	M. Miron
M.	18	Flor și Lauru
M.	19	M. Andrei Strat.
J.	20	Pr. Samuil
V.	21	A. Tadeu și Vasa
S.	22	M. Agatonie, Aurelia
D.	23	Lup. și Ioana
L.	24	M. Eutichie
M.	25	Ap. Bart. și Tit
M.	26	M. Adrian și Natalia
J.	27	Cuv. Pimen
V.	28	C. Moisi Arap
S.	29	(†) T. c. Sf. Bot.
D.	30	P. Alex. Ioan. Pav.
L.	31	Brăul Precestii

SEPTEMBRIE

M.	1	† Sim Stîlptic.
M.	2	M. Mamant
J.	3	M. Antim și Teocti
V.	4	M. Vav. și Moisi
S.	5	Pr. Zaharie
D.	6	Min. Arch. Mihail
L.	7	M. Sozont și Troim
M.	8	(†) Nașt. Mariei
M.	9	† Ioach și Ana
J.	10	M. Minodora
V.	11	C. Teodora, Eufrina
S.	12	M. Antonom
D.	13	M. Cornelia, Cornelia
L.	14	(†) Inălț. Sf. Cr.
M.	15	† Nichita și Visarion
M.	16	M. Eufemia
J.	17	M. Sofia și Agapia
V.	18	C. Eumenie
S.	19	M. Trofim și Dorina
D.	20	M. Eustatie
L.	21	Ap. Codrat și Iona
M.	22	M. Foca
M.	23	† Zemis I. Ioan
J.	24	M. Tecla
V.	25	C. Eutrosina
S.	26	† Ad. S. Ioan e. z.
D.	27	M. Calistrat
L.	28	P. Hariton
M.	29	P. Chiriac
M.	30	M. Grigorie

OCTOMVRIE

J.	1	Ap. Anania, Romano
V.	2	M. An hidien
S.	3	M. Dionisie
D.	4	M. Ieroteiu
L.	5	M. Haritina
M.	6	† Ap. Toma
M.	7	M. Sergie
J.	8	C. Pelagia
V.	9	† Ap. Iacob și Alfeu
S.	10	M. Eulampie
D.	11	Ap. Filip și Teofan
L.	12	Tarah. Mudnâr
M.	13	M. Carp. și Papii
M.	14	(†) Cuv. Paraschiva
J.	15	M. Lucaciu
V.	16	M. Longin
S.	17	Pr. Osie și Andrei
D.	18	Ev. Luca
L.	19	Pr. Joil
M.	20	M. Artemeie
M.	21	C. Ilarion
J.	22	P. Averchie
V.	23	Ap. Iacob
S.	24	M. Areta
D.	25	M. Marcian
L.	26	(†) M. Dumitru
M.	27	M. Nest., Dimitr. c. n.
M.	28	M. Terenție
J.	29	M. Anast. și Avram
V.	30	M. Zenovie
S.	31	Ap. Stach, Orb., Narc.

NOEMVRIE

D.	1	Cosma și Danu
L.	2	M. Anchidin
M.	3	M. Achepsima
M.	4	C. Ionnichie
J.	5	M. Galacton
V.	6	P. Pavel
S.	7	SS 83 m. Melit., Laz.
D.	8	(†) Ar. Mih. și Gav.
L.	9	M. Onisifor, Matriona
M.	10	Ap. Orast, Radiad
M.	11	M. Mina, Victor
J.	12	S. Ioan milost
V.	13	† Ioan Crisost
S.	14	† Ap. Filip (Int. Post)
D.	15	M. Gurie și Leonora
L.	16	† Ev. Mateiu
M.	17	P. Grigorie
M.	18	M. Platon
J.	19	Pr. Avdie și Vadanu
V.	20	† Grig. Proclu
S.	21	(†) Intr. în bis.
D.	22	Ap. Filimon
L.	23	Amplochie
M.	24	P. Clement și Petru
M.	25	S. Mța Ecaterina
J.	26	C. Alpie și Steliau
V.	27	M. Iacob Persul
S.	28	C. Stefan nou
D.	29	M. Paramon
L.	30	† Ap. Andreu

DECEMBRIE

M.	1	Pr. Naum
M.	2	Pr. Avacum
J.	3	Pr. Sofronie
V.	4	† M. Varvara, Dans
S.	5	Sava cel sfintit
D.	6	(†) Sf. Nicolae
L.	7	P. Ambrosie, Filitea
M.	8	C. Tatapie
M.	9	† Zem S. Ana
J.	10	Mina, Ermogeu
V.	11	Daniil stâlpnic
S.	12	† P. Spiridon
D.	13	Muc. Axentie, Lucia
L.	14	Tirs și sofi
M.	15	Eleuterie
M.	16	Pr. Ageu
J.	17	Pr. Ageu
V.	18	M. Sebastian și Zol
S.	19	Bonifaciu
D.	20	Ignatie
L.	21	Iuliana
M.	22	Anastasia
M.	23	10 Martiri Creta
J.	24	Eugenia
V.	25	(†) Nașt. D-lui
S.	26	(†) S. N. de D-zeu
D.	27	(†) Archid. Ștefan
L.	28	SS. 20 mii Mart.
M.	29	Pr. u. d. Dora, Marcel
M.	30	M. Anisia
J.	31	C. Melania

Creștinismul în fața unui an nou

Cu aproape două mii de ani în urmă Dumnezeu — Fiul, cel fără de început și fără de sfârșit a coborât între noi, ca să se împlinească scrip-tura și să răscumpere omenirea în-buibată în fărădelegi și păcate. Lea-gănul din umila peșteră, strălucitor de răsul dumnezeesc nu era incon-jurat de cât de comorile cerești ale ingerilor și puținii aleși, simbolizând astfel că adevărul va trebui să iasă biruitor fără strălucire lumească, fără mijloace păcătoase de trofie ome-nească. „Cuvântul“, care timp s'a făcut, și-a ținut intrarea triumfală în mijlocul omenirii.

Isus, el însuș adevărul și viața, a propovăduit prin vorbă și prin fapte adevărul, adevărul etern, dum-nezeesc! Blândețea, iertarea, iubirea deaproapelui, dragostea de bine și repulsiunea față de rău sunt tot atâtea pietre nestimate ale „Legii Noi“ întemeiate de Hristos. Iar le-ga nouă prin cuvântul inaripat al apostolilor, ce au cutreerat lumea întregă, a sguduit din temelii lu-mea păgână: adevărul a biruit toate fărădelegile și prigonirile. Dela per-secuțiunile sângeroase ale păgânilor din vechime până la insinuările de perfidie, ură și inversunare ale duș-manilor moderni inarmați cu pute-rea banului, a corupției morale și a ipocriziei — nenumărate au fost in-cercările de a surpa biserica lui Hristos. Și toate s'au năruit și se vor năru:

Biserica lui Isus Hristos trăiește și va dăinui veșnic ca o stâncă ne-clintită, care nu se poate dărâma, oricât de furioase ar fi valurile ce-i dau asalt, oricât de puternice și in-sinuante ar fi uneltirile ce se urzesc pentru săparea temeliei acestei cre-dințe.

Când liniștea și cucernicia con-templativă încălzește inimile credin-cioase, când orice patimă și micime de suflet dispăre și neprihănit este gândul de rugăciune ce se înalță către ceruri, când mărturisirea de credință devine o necesitate sufle-tească, noi cei ce suntem luptători ai naționalismului creștin invinuit de ură și intoleranță nu ne putem sus-ține acesteia imperioase indatorii.

O ceată de superficiali în frunte cu cei mai neinpăcați dușmani oculti ai creștinismului nu incetează să ne

Suspendarea revistei „Acțiunea Românească“ Guvernul încearcă să înăbușe glasul conștiinței naționale.

Din ordinul guvernului în timpul sărbătorilor Crăciunului a fost sus-pendată apariția revistei „Acțiunea Românească“ din Cluj.

Contra acestui atentat la libertatea scrisului suspendându-se o publi-cație fără arătarea unui motiv legal, comitetul de conducere al revistei „Acțiunea Românească“ a protestat telegrafic la dl. Președinte al Consi-liului de Miniștri, denunțând totodată cazul opiniei publice care va ști să-și spună părerea față de un astfel de abuz.

Iată textul protestului telegrafic înaintat primului ministru:

„Suspendându-se fără nici o indicațiune de motiv legal revista „Acțiunea Românească“ al cărei program și metodă se concentrează în lupta pe tărâmul legalității pentru întâietatea românului în țara lui, subsemnații conducători ai nu-mitei reviste protestăm cu adâncă indignare contra odiosului atentat la libertatea presei, atragem atenția guvernului că prin atari abuzuri de putere, comise în disprețul unei dispo-ziții precise din constituția ce a fost întocmită spre a fi re-spectată iar nu călcată, nu se aduce decât sporirea anarhiei morale, care fatal se propagă dela guvernanți la guvernați; totdeodată denunțăm întregii opinii publice românești că su-spendarea revistei intră în politica nenorocită de a înăbuși glasul intereselor permanent naționale, fiind sacrificate din porunca jidanilor atot-puternici în România întregilă, tocmai în ceasul când nevoia consolidării ne împune să ne întărim din răspuțeri naționalitatea și tocmai de către guvernul unui partid care se împăunează cu titlul de a fi național liberal“.

(ss) I. C. Cătuneanu,
Dr. Iuliu Hațieganu,
Dr. Valeriu Pop.

înfrunte, că naționalismul nostru este profund anticreștinesc, că pă-cătuim contra pietrei fundamentale a învățăturilor creștinești: contra iu-birii deaproapelui, a blândeței și to-leranței propovăduite de Isus.

Hristos a fost blând, tolerant și îndelung răbdător, a fost înțelegă-tor al greșelilor omenești și iertă-tor al păcatelor celor pocăiți în inimă. *Strigătul de ajutor ce s'a ri-dicat din noianul de mizerie și pă-cate către Mântuitor nu a rămas neascultat.*

Dar acelaș blând și iertător Isus când a văzut templul invadat de negustori și zarafi, cari uitând sfin-țenia lăcașului dumnezeesc cu min-tea pervertită de setea aurului co-rupător au preschimbalt altarele de

închinare în localuri de bâlcu ale precupeților, cu biciul în mână a gonit din templu pe profanatori.

Nu propovăduim ura și intoleranța hotărât nu, pentrucă voim să fim buni creștini. Dar această Țară fău-rită sub scutul credinței strămoșești de martirii veacurilor trecute și cu sângele sutelor de mii morți în ul-timul războiu, este temp'lul credinței noastre naționale și creștinești. Ce-rem ca sfințenia acestui lăcaș al neamului românesc să fie apărată și dacă acest templu al crelinței noastre a fost invadat de zarafi ai conștiinței și pângăritori de altare sfinte nouă tuturor, cărmuitorii ace-stei Țări să se inarmeze cu biciul impletit din legile apărării Țării și să-i gonească.

Dr. Valeriu Pop

Cauzele mișcărilor studentești

— Fapte și acte —

I. Fapte

La 10 Decembrie 1922 — dată memorabilă, cred, în desfășurarea logică a destinului nației românești — studențimea creștină de la cele patru Universități, ale țării, Iași, București, Cernăuți și Cluj, a pornit o mișcare generală de apărare a culturii naționale cerând:

Să se introducă „*numerus clausus*”, admiterea numai proporțională a jidanilor, cari vin să excludă pe români din Universități, după ce i-au exclus din comerț și industrie, aplicându-li, cum se vede „*numerus nullus*”.

Intreb:

Excluderea românilor din comerț și industrie, și năvălirea jidanilor în Universitățile românești, sunt ele fapte?

Faptele acestea, pentru cultura națională românească sunt ele oare primejdii?

Studențimea creștină, are ea dreptul să se îngrijească de problema culturii naționale, dela soluția careia depinde existența ei proprie, ca clasă conducătoare viitoare a nației românești?

Profesorii universitari, au ei datoria să apere cultura națională românească, și să sprijine sfințele studențimei, care se îngrijește de viitorul ei și al nației?

Da sau nu?

Dacă nu — să o spună! Dacă da — să răspundă:

Ce au făcut ei, profesorii, ca reprezentanții ai universităților, față de problema culturii naționale, pentru care se mișcă studențimea creștină, de doi ani de zile?

*

La adunarea generală a „Asociației profesorilor universitari din România”, ținută la Iași, în zilele de 23—26 Septembrie 1923, între altele a fost pusă în program: *Problema reluării normale a activității universitare.*

Intrucât activitatea universitară fusese turburată tocmai din cauza studențimei creștine, având de scop apărarea culturii naționale românești: era logic, era firesc, era necesar ca în sânul Asociației profesorilor universitari să se cerceteze problema națională, pusă de studențime.

Adunarea generală din Septembrie 1923, de la Iași s'a sustras de la această datorie elementară, înlăturând pur și simplu din discuție pro-

blema culturii naționale, pentru care se agita studențimea.

Această atitudine universitară s'a luat — să o sounem, cu toată durerea — nu în urma unei discuții măcar, ci fiind de mai înainte hotărâtă.

Prin înțelegere tainică, grupul, să i zicem, al profesorilor „fărăniști” — bine cunoscuți pentru tendințele lor antinaționale și antireligioase — au izbutit să impună modul lor de a vedea, într'o moțiune, cetită de dl M. Ștefănescu, profesor la Universitatea din Cluj, și la care s'a grăbit să se asocieze — caracterizând tendințele ei — dl dr. Parhon.

Reproduc după „Darea de seamă” a adunării generale a Asociației această așa zisă „moțiunea de la Cluj”, prezentată în ședința de Luni 24 Septembrie 1923 și prin care problema culturii naționale, pusă de studențime, este alungată din Universitate, sub cuvânt că ar fi o chestiune de ordin politic și social, care nu se poate urmări decât pe cale extra-universitară cetățenească! Să vezi, și să nu crezi. Dar iată desbaterile (pag. 37):

Dl M. Ștefănescu (litere, Cluj).

Dlor, ne dăm cu toții seama ce gravă chestiune au ridicat studenții; postulatul național este sfânt și noi trebuie să găsim un mijloc de a-l respecta făcând totuși posibilă reluarea normală a cursurilor; căci nu putem pe de altă parte să lăsăm pe studenți, pradă avântului și instinctului numai.

Cum însă problema ridicată de dânsii există încă, noi trebuie să ne luăm angajamentul aci că vom lupta pe toate căile legale, în afară de universitate, pentru realizarea dorințelor lor. Căci toate chestiunile politice și sociale trebuiesc lăsate afară de universitate. În acest sens noi, delegația din Cluj am elaborat o moțiune pe care îmi dați voie să o propun adunării generale.

În chestiunea reluării normale a cursurilor universitare reprezentanții secției Cluj propun moțiunea următoare:

1. *Studenții vor reintra la cursuri, respectând legile și regulamentele universitare.*

2. *Profesorii vor continua să lupte pe toate căile legale pentru*

dobândirea tuturor revendicărilor pur universitare.

3. *Chestiunile de ordin politic și social nu se pot urmări decât pe cale extra-universitară, cetățenească.*

Dl Dr. Parhon (medicină, Iași) se asociază și declară că va vota pentru moțiunea din Cluj.

„Moțiunea d-n Cluj” — la care se grăbește a se asocia dl dr. Parhon — va să zică, dă studențimei creștine care pusese problema culturii naționale, cerând soluția ei, următorul răspuns:

Postulatul național este sfânt. Dar nu putem pe de altă parte să vă lăsăm, ca studenți, pradă avântului și instinctului numai.

Problema culturii naționale, este o chestiune de ordin politic și social, care trebuie lăsată în afară de universitate. Ne luăm angajamentul solemn, că vom lupte pe toate căile legale, în afară de universitate, pentru dezideratele studențimei.

Neputând să admit, că problema culturii naționale este „o chestiune de ordin politic și social, care trebuie lăsată în afară de universitate” — și dându-mi seama de prăpastia, pe care acest mod de a vedea o săpa între profesori și studenți, putând să fie izvorul unor turburări foarte grave, în deosebi, în afară de universitate, unde „moțiunea de la Cluj” îi trimitea pe studenți, dar și în lăuntru — m'am opus cu toată hotărârea acestei moțiuni, zicând între altele:

Dl A. C. Cuza (drept, Iași).

Dlor, mă declar dela început contra acestei moțiuni fiindcă ea arată că universitatea, care este și trebuie să fie, inima dezvoltării noastre naționale, abizece dela cea mai înaltă datorie a ei, într'un moment istoric. Se pare că d-voastră, închiși în cabinetele de lucru și preocupați numai de probleme științifice determinate de dânsa, nu știți care este realitatea economică și sufletească a popoului nostru, în acest moment.

Intrucât aparțin unei alte specialități științifice, ca economist, și, nu mai puțin ca unul ce mă fiu în curent cu mișcarea politică națională, am avut de mai multe ori prilejul să constat starea reală a lucrurilor și spiritul general al masselor românești, al căror ecou sunt și mișcările studenților dela universitățile noastre.

Clasa rurală, a muncitorilor productivi, este românească.

Clasa de mijloc, a orașenilor,

cari se ocupă cu comerțul și industria, s'a înstreinat. Intreb: este cu puțință dezvoltarea organică a nației noastre românești, fără această clasă? Dar cece este mai grav este, alterarea *clasei dirigente*. Înstreinarea culturii românești, însemnează de fapt, însăși moartea poporului nostru, și aceasta nu o putem lăsa fără a da alarma noi, cei ce cunoaștem științificește, prin specialitatea căreia aparținem, procesul de descompunere a poporului nostru, de către acest ferment de disoluție națională, care sunt pentru noi, cum au fost pentru atâtea alte popoare — jidanii.

Iată motivele pentru care mă înscriu împotriva abdicării dela datoria de Români, pe care de fapt o proclamă, pentru universități — moțiunea dlui Ștefănescu. Pentru a da o satisfacție, așa dar cât de slabă, studențimei, care pusesese problema culturii naționale, și a strânge astfel legăturile dintre studenți și profesori — prin afirmarea solemnă a postulatului *conducerii nației românești de către români* — am propus Adunării, următoarea moțiune de principiu, minimă, în speranța că toți profesorii, o vor primi:

Adunarea generală a Asociației profesorilor universitari, cercetând problema reluării normale a activității universitare, afirmă necesitatea asigurării viitorului culturii naționale și a conducerii statului prin elemente românești, băștinașe.

În consecință, cere ca autoritățile competente să găsească măsurile potrivite pentru realizarea efectivă a acestui principiu.

Dorința adunării este, ca să înceapă cursurile universitare imediat.

Moțiunea, care primise prealabil adesiunea mai multor semnături, a fost aplaudată de o bună parte din auditor.

Cu toate acestea, fiind combătută, de alții, moțiunea de principiu, a mea — care nu făcea decât să proclame drepturile nației românești la conducerea culturii și a Statului ei — a fost înlăturată, votându-ne moțiunea dela Cluj: cu afirmarea că problema culturii naționale este o chestiune de ordin politic și social, care trebuie lăsată în afară de universitate!

Votarea „moțiunii dela Cluj”, de către Adunarea generală a profesorilor celor patru universități, susținută ca a fost o mare greșeală. Prin proclamarea abdicării lor de a se interesa de problema culturii naționale,

pentru care se agita studențimea — deși se recunoștea că postulatul național este sfânt — profesorii își pierdeau autoritatea asupra studenților.

Căci dacă postulatul național este sfânt: cum s'ar putea ca universitățile să se dezintereseze de dânsul? Cum ar fi posibil, ca studenții să renunțe la acest postulat? De ce profesorii universitari nu și-au ținut măcar angajamentul solemn: că vor lupta, pe toate căile legale — în afară de universitate — pentru realizarea dezideratelor studențimei?

Să mi se arate *unul singur* — în afară de acei cunoscuți de mai înainte — care să fi dat cel mai mic concurs studențimei, pentru realizarea dezideratelor ei.

Nu numai că nu au făcut nimic, pentru studenți. Dar i-au lăsat să fie insultați și bătuți de poliție, cum s'a întâmplat, în deosebi, la Iași, cu Polițaiul Manciu, pus anume ca să reprime postulatul național: *prin teroare*.

*

Teroarea dela Iași, împotriva studențimei creștine, a fost organizată sistematic de către Polițaiul Manciu, și a ținut treisprezece luni încheiate, dela Septembrie 1923, până în ziua — fatală pentru dânsul — de 25 Octombrie 1924: fără ca niciodată autoritățile universitare să fi intervenit ca să se intereseze de soarta studenților, nu cum să li fi luat apărarea.

Astfel, Polițaiul Manciu a putut să opereze în voe, și să înceneze, după repetate nelegiuiri criminale, faimosul „complot”, al studențimei, cu care prilej au fost brutalizați atâția studenți, în fruntă cu unul din conducătorii ei cei mai iubiți, doctorandul în drept, *Corneliu Zelea Codreanu*.

Lăsați fără apărare, din partea profesorilor lor, și a autorității universitare, studenții au fost siliți să se adreseze justiției, dând în judecată pe polițaiul Manciu. Au fost mai multe procese, cu târăgănări de batjocură: pe motive, de pildă, că citațiile nu fuseseră trimise la timp, de poliție, chemată să se citeze pe dânsa! Iar la una din infățișări, o studentă, dsoara Eliza Teodorescu — care fusese insultată și bătută cu piciorul, pe stradă, de Polițaiul Manciu — a fost ea condamnată, la 100 lei amendă, pentru ultraj!

Aceste nedreptăți și samavolnicii, au creiat aceea exasperare firească, a studențimei, lăsată fără sprijin, înțărind totodată pe polițaiul Manciu

în aplicarea sistemului fatal de terorizare a studenților, care a provocat catastrofa din urmă.

În ziua de 25 Octombrie 1924, la un alt proces al unor studenți, cu polițaiul Manciu, în plină ședință, în fața judecătorului Ocolului II Urban, Iași, Manciu a insultat în mod grav pe avocatul Dumbravă. Acesta a cerut ca Manciu să fie dat în judecată, cecece s'a și făcut, dresându-se imediat procesul-verbal convenit.

Suspendându-se ședința — pe acest incident — polițaiul Manciu, a insultat încă odată, în mod grosolan, pe studenți. În deosebi, Pa insultat pe Corneliu Zelea Codreanu.

Acesta, văzându-se iarăși batjocurit și amenințat cu arestare, de către agenții polițaiului Manciu, la porunca acestuia „arestați-l!” — s'a apărat cu arma, răbindu-i mort!

Sistemul teroarei, împotriva studențimei — aplicat cu aprobarea, mai pe urmă mărturisită, a autorității universitare — își dăduse roadele lui nenorocite: care s'ar fi putut așa de ușor preveni.

Dar cine să le prevină?

*

În corpul profesoral al Universității din Iași, s'au introdus elemente contrare educației naționale și religioase, căreia voesc să-i substitue educația, așa zisă „umanitaristă”, fără deosebire de naționalitate, și „liber cugetătoare”, fără religie.

Aceste elemente profesoriale — în cea mai mare parte rămășiți ale vechii propagande comuniste, de pe vremuri, de pe când erau studenți, a jidanilor Dr. Russel și Solomon Solomonovici Katz („C. Dobrogeanu-Gherea”) — formează astăzi *partidul „fărănișt”*, compus din profesorii: *Paul Bujor*, cel cu „lumina dela răsărit”; *Dr. C. Parhon*, fost candidat comunist, cu ciocane, pe lista comunistului Gh. Tanase, la 1919; matematicul *A. Myller*; chimistul *N. Costăchescu*; fizicistul *P. Bogdan*; medicinistul *N. Hortolomei*, *G. Râșcanu*, *M. Ștefănescu-Galați*; germanistul *Traian Bratu* și alții, care îi urmează, de voe sau de nevoe, fiind astfel îndeajuns de numeroși, ca să poată înrăuri conducerea însăși a Universității, din Iași: ajunsă, de fapt, în mânele lor.

Profesorii „fărăniști”, cu idei anti-naționale și antireligioase — pe care caută să le impună Universității — provoacă din cauza aceasta, necontente conlucte cu acei dintre profesori și cu studenții, cari voesc să păstreze naționalitatea românească și religia creștină. Astfel, în toți ani,

și de ani de zile, la deschiderea cursurilor universității, majoritatea „țărănistă” a Senatului universitar interzice serviciul religios, obicinuit cu prilejul acestei solemnități, așa, că în fiecare an studenții, cari voesc să-și păstreze datinile lor religioase, sunt înșin să nesocotească autoritatea Senatului: impunându-i respectarea tradiției.

La 1919, după intervenția studenților pentru a remedia aceste situații regretabile, s'a semnat de către profesorii mai bătrâni ai Universității, Petru Poni, C. Climescu, A. D. Xenopol și de alții o moțiune în favoarea serviciului religios, crezând ca astfel să pună capăt pentru totdeauna, acestui conflict. Și astfel serviciul religios s'a putut ținea atunci, în liniște, crezându-se că incidentul era închis.

Dar la 1920, aceeași luptă a reînceput. Senatul „țărănist” a interzis încă odată serviciul religios. Studenții creștini au protestat. Atunci profesorul A. Myller a venit la Universitate însoțit de jidani, și a înșinat pe studenții creștini și pe Pro-Rectorul, regretatul dl Leon Cosmovici, pentru că dăduse voe să se țină solemnitatea religioasă, după înșinștența studenților,

La 1921, aceeași împotrivire vrăjmășească din partea acelorăși profesori. „Țărănistul” Paul Bujor, având să țină conferința de deschidere a cursurilor, a declarat că nu o va ținea, dacă se oficiază serviciul religios. Și nu a ținut-o, când a văzut că preotul oficiază, impus de studenți.

La 1922, alt scandal și mai mare. Rectorul Traian Bratu, și cu Senatul universitar „țărănist”, au hotărât ca solemnitatea religioasă să se țină, dar nu la Universitate, ci la Mitropolie și la Sinagogă, pentru jidani, cu asistența reprezentanților Universității. Cu alte cuvinte: *fiindcă nu se putea aduce Sinagoga la Universitate, s'a trimes Universitatea la Sinagogă.*

De data aceasta, studențimea creștină, astfel batjocorită în sentimentele ei cele mai scumpe, naționale și religioase, ajunsese la marginea răbdării. Autoritatea școlară, și de data aceasta înfrântă a trebuit să cedeze, și serviciul religios s'a ținut.

La 1923, iarăși după înșinștența studenților, Senatul universitar a fost silit să admită solemnitatea religioasă, datorită și intervenției personale a Pro-Rectorului de atunci, Dr. C. Bacaloglu. Dar din cauza tocmai a acestei atitudini împăciui-

„Războaiele nu se împiedică prin aplanări” ci prin cunoașterea lor. Cel d'întii element de cunoaștință se referă la acei oameni, care au puterea să provoace războaie. Războaiele nu pornesc din voința popoarelor, nici chiar din voința militariștilor, ci din voința unui mic grup, care rămâne ascuns, de financiari internaționali, toți aparținând aceleiași rase, cari câștigă din războaie bogăție și putere. Sânt vre-o 50—60 de înși în lume — tocmai destui ca să umple o mică înșisoare — cari dacă ar sta în pușcărie a scăpa lumea de pericolul războaielor.

Henry Ford

în ziarul Dearborn Independent din 9 Februarie 1924.

toare, dl Dr C. Bacaloglu — care nu este „țărănist” — a fost silit să demisioneze din decanatul Facultății de medicină, fiind înșinat astfel și dela Pro-Rectorat.

La 1924, în anul acesta, fiind Rector Dr. A. Stălineanu, Senatul alcătuit din „țărăniștii” P. Bogdan, Traian Bratu, Dr. Parhon, Dr. M. Stăfănescu-Galați și ceilalți, au interzis iarăși solemnitatea religioasă. Față de această hotărâre, studenții s'au împotrivit cu energie, cerând de mai multe ori ca Senatul să revină. Senatul a refuzat. Atunci, în mare număr în ziua de Sâmbătă 1 Noembrie, fixată pentru deschiderea cursurilor, văzând că Aula ei este închisă, din ordinul Senatului, studenții au ocupat sala pașilor perduți, unde serviciul religios a fost oficiat de către un student basarabean, preotul Alexandru Sandulenco. Pe când studențimea era în genunchi, rugându-se lui Dumnezeu — a venit și Rectorul Dr. A. Stălineanu, chemat de poliție în toată graba, și care a dat aprobarea cuvenită: înainte de terminarea sfeștaniei!

Așa se petrec lucrurile, de ani de zile, la Universitatea din Iași, cu Senatul „țărănist”: protivnic educației naționale și religioase. Dar iată cea din urmă ispravă.

Sânt câteva săptămâni, studenții au cerut Rectoratului să li se dea aprobarea ca să serbeze aniversarea lui 10 Decembrie. Senatul universitar a refuzat să aprobe această serbare studențească, interzicând și conferința ce urma să se țină, cu acest prilej, în Aula universității și pentru care fusese rugat Profesorul I. Găvănescul. Acest refuz al Senatului universitar — venind imediat după conflictul dela deschiderea cursurilor — a provocat un adânc resentiment în rândurile studențimei, care în seara zilei de 9 Decembrie, și în ziua de 10 Decembrie, s'a dat la manifestații de protestare, șgomotoase, cu incidente penibile.

În sala pașilor perduți, profesorul A. Myller, înșinat pe studenți,

a provocat răspunsul lor indignat, așa că a trebuit să reclame ajutorul poliției, ca să-l scape de situația în care îl pusese însutele sale și atitudinea sa constantă împotriva studențimei creștine și pentru jidani.

La Facultatea de medicină, comunistul-țărănist Dr. Parhon, decanul Facultății și membru influent al Senatului universitar, văzându-se înșinat de studenți, cari se îndărătniceau să-i ceară demisia, a cerut să fie apărat de forța publică și a fost scos de jandarmi.

La Rectorat, studenții s'au dus asemenea să ceară, cu zgomot și protestări demisia Rectorului Dr. A. Stălineanu, care nu s'a putut susține acestei manifestații decât cu ajutorul armatei, declarând el însuși, mai pe urmă, într'o scrisoare deschisă publicată prin ziare, că „a fugit rușinos” de teama studenților.

Cum se vede:

În autoritatea școlară, a tuturor acestora, Rectori, Decani, și membri ai Senatului universitar, nu mai rămăsese nimic, din cauza numai, desigur a greșelilor lor neiertate: rezultând și ele din concepții greșite, pe cari voesc să li impună cu silă.

Cauzele mișcărilor studențești, apar astfel lămurit, în conflictul foarte grav, al unor principii contrare, între profesori și studenți și se rezumă în următoarea formulă:

Studențimea creștină, în numele ideii naționale și religioase, cere să se rezolve problema culturii naționale românești, amenințată de jidani.

Profesorii declară că problema culturii naționale românești e o chestiune în afară de universitate, și se dezinteresează de dânsa, sau se interesează, stând alături de jidani, și luptându-se ca să impună studențimei creștine ideea antinațională și antireligioasă, a lor.

Dovada acestei formule, rezultă, cu prisosință, din fapte. Rămâne să mai facem încă o mică dovadă: cu acte.

A. C. Cuza.

Din influența nefastă a jidanilor

În străduința constantă de a face lumină asupra chestiunilor, în care Evreii au tot interesul să rămână adevărul nedescoperit, ne propunem să accentuăm de astă dată rolul jidanilor în vechea Ungarie.

Chestiunea deși pare a fi de domeniul istoriei, păstrează totuși importanța sa actuală, pentru-că nu numai în Monarchia habsburgică adevărații Unguri au comis greșala fatală de a se încrede în lealitatea așa zisilor Evrei maghiarizați; dar și astăzi în România întregită, minoritatea curat maghiară repetă greșala de a și încredința cauza acelei prese care este scrisă ungurește de Jidani sau cel puțin influențată de ei.

Care pot fi roadele unei atari încrederi fără rost, ar trebui să înțeleagă minoritatea ungară și din istoria ultimei decenii a Ungariei vechi, încheiată atât de dezastruos prin regimul comunist al Semitelui Bela Kuhn, și din experiența de toate zilele ce se rezumă în cuvintele de bun simț: „*on ne fait bien que ce qu'on fait soi-même*” (nu faci bine de cât ceea ce faci tu însuși). Este oare normal să încredințezi o cauză delicată și intim națională unor venetici, etern inasimilabili și profund dușmănoși ori-cărui neam, care nu este din rasa lui Israel?

Reproducem spre meditare un articol pentru adevărații unguri, cari voesc cu sinceritate legături strânse și perfect leale cu statul și poporul român. Articolul, scris de către istoricul nostru V. A. Urechia și apărut în ziarul „Apărarea Națională” din 1 Ianuarie 1900, la care colaborau între alții marele nostru învățat B. P. Hașdeu și C. Istrate, are următorul titlu și cuprins:

„*Evreii duc la peire pe Maghiari.*”

„Istoricul mișcării naționale a Românilor de peste munți, ca să fie drept în aprecierile lui, va trebui să recunoască că o mare parte din neînțeleptele persecuțiuni îndreptate în contra fraților noștri sânt puțese din îndemnul, sau prin făptuirea Evreilor, așa zisi maghiarizați.

Aceștia, urâți de toate naționalitățile din Ungaria, își răzbună asupra lor în numele unei false idei de Stat maghiar. Cum, din nenorocirea Ungariei, ei sunt acum stăpâni absoluți în această țară, cu zelul nemărginit al nofiților, Evreii lucrează zi și noapte la ingenuncherea naționalităților care nu'i iubesc.

Față cu Românii din Ardeal și Banat, din îndoite puncte de vedere urmăresc Evreii răsbunarea lor: întâiu, pentru-că frații noștri de peste munți, prin înființarea de case de credit și de natură economică, minunat au înlăturat pe Evreu din calea prin care ei sperau a robi pe neamul românesc; și al doilea, au sperat Evreii dela Budapesta că arătându-se puternici, cu vot decisiv în chestiunea naționalităților din Ungaria, probând că în mâna lor stă soarta Românilor de peste munți, vor fi mai cu bună-voință ascultate de guvernele românești cererile de împăntenire ale coreligionarilor lor din România.

Acum câți-va ani, când „*Liga pentru Unitatea culturală a Românilor*” mi-a făcut onoarea să mă numească președinte al ei, s'a prezentat la mine un Evreu, în legătură, pe cât s'a declarat, și cu „*Alianța universală*” din Paris. El mi-a zis:

— *Domnule Președinte, vrei dumneata să isbutească în aspirațiunile lor Românii din Ungaria?*

— *Ba bine că nu!*

— *Apoi lucrul stă în puterea dumneavoastră a Românilor din România.*

— *Cum așa mă rog?*

— *Nu aveți de cât să stăruiti pe lângă guvernele d-voastră să acorde împăntenirea Evreilor din țară și ai noștri dela Budapesta se leagă de a lucra în favoarea Românilor de peste munți, de a le dobândi de la guvernul unguresc toate cele dorite de ei.*

— *Te-am înțeles domnule, dar ori cât dorim noi cești din România, o bună soartă pentru frații noștri din Ungaria, nu am putea să-ți urmăm sfatul. Ori care din noi gata este să-și jertfească viața în favoarea fraților de peste munți, dar nu avem dreptul să ucidem România ca să trăiască Transilvania.*

Și este a o ucide când, ascultându-te, am declara cetățeni români pe cele câteva sute de mii de evrei dela noi... Adio, domnule nu sunt omul dumitale.

În sensul vorbirii de mai sus mi-au scris din Paris și din Italia mai mulți bărbați iluștri, dar rătăciți prin relațiunile cu evreii din patria lor. Pe unii din ei cred a-i fi luminat în deajuns, ca să renunțe la planurile de împăcare cu evreii; cunosoc însă și câțiva, acela evrei ei-înșiși, cari de atunci au devenit înverșunați

neamici ai mei personali și în deosebi ai națiunii române. Unul din ei, de-altmîntrelea om învățat, ne-a urmărit până și la Roma în Octombrie anul trecut, cerând să dovedească că românul nu e latin.

Cel mai mare neamic al maghiarilor este evreul maghiarizat la nume.

Ca să-și facă interesele nu numai ale sale ci și ale coreligionarilor săi de pretutindenea, el compromite statul maghiar, împingându-l la luptă contra naționalităților cu care în *interesul propriei existențe* de mult ar fi trebuit să fie în unire și în deplină pace. Sunt convins din proprie experiență, că dacă frații noștri de peste munți nu ar avea de a desbate decât cu adevărații maghiari, ei i-ar putea convinge de lealitatea lor față cu regatul maghiar și le-ar putea demonstra că postulatele românilor de peste munți sunt compatibile cu idea de stat maghiar.

Ce ideal frumos acela al unei Ungarii împăcată cu naționalitățile și deci împăcată cu statele vecine!

Numai (că) așa ceva nu vor evreii dela Budapesta, deși cu politica lor ei duc la peire Ungaria.

În interesantul dialog românii de dincoace de Carpați găsesc în mod neîndoios mărturisirea evreilor maghiarizați, că ei au fost aceia cari au împins din umbră pe unguri să ne persecute neamul nostru subjugat; iar ungurii de baștină găsesc încă odată mai mult confirmarea faptului, că una din cauzele de căpetenie a prăbușirii puterii lor a fost purtarea perfidă a aceluiași evrei maghiarizați.

Dar poate că unii maghiari adevărați nu vor aprecia la justa lor valoare observațiile fixate la 1900 de istoricul român, deși s'au adevărit cu prisosință prin rezultatul războiului mondial; pentru cei sceptici reproducem următorul fragment din declarația ce a făcut-o într'un ceas de durere și adâncă decepție dl Iuliu Andrassy unui publicist francez:

„Nici un stat n'a fost atât de liberal cu dâșii ca al nostru. Eu însumi am făcut totul pentru a apăra drepturile lor. S'au și revărsat în masse din Galiția. Ei reprezentau un sfert din populația Budapestei. Aveau în mâinile lor presa, comerțul mare și mic, bursa, profesiunile libere. Când se naturalizau sau se convertiau, când luau nume maghiare, noi credeam că ei, deveniau loiali compatrioți, că-și însușiau tradițiile noastre! Sunt ei, cari au deslântuit bolșevismul la noi pentru a prăpădi

totul. Dintre douăzeci și doi comisari ai poporului douăzeci au fost israeliți; ceilalți doi n'au fost aleși decât pentru a-i suplini pe ceilalți în ziua sabbat-ului. Această abominabilă teroare a durat patru luni: pe urmă șefii s'au salvat. Dar din Viena și de aiurea ei conspiră încă contra patriei care i-a încălzit la sânul ei; Bela Kun, în Crimea actualmente martirizează acolo pe nenorociții noștri compatrioți opriți de șapte sau opt ani în Rusia. Șapte sau opt ani! Câ bandiții aceștia au putut stăpâni peste regatul Sfântului Ștefan! Ce ignominie!" (vezi ziarul „România” din 13 Martie 1924). Acesta fiind adevărul, am crezut că a sosit vremea ca minoritatea

maghiară să retragă orice încredere jidanilor din Ardeal, cari împiedică prin mijloace fără nici un scrupul apropierea dintre noi și adevărații unguri; după cum poporul maghiar din actuala Ungarie a retras în fine orice încredere jidanilor, cari mai trăesc pe teritoriul ei. Cu mult regret constatăm însă, că această minoritate în adunarea generală a partidului maghiar a adresat prin vechiul om politic Barabas Bela o invitațiune publică și calduroasă, aprobată prin aplauze frenetice, evreilor maghiarizați pentru o intimă colaborare. Așa se vede că mai au nevoie de experiență.

I. C. Cătuneanu
Profesor universitar

De unde pornește adevărata anarhie?

Prim-ministrul țării în credința că o „analiză este inutilă” (dacă ar analiza ar rezulta altceva), a declarat că toate mișcările existente în țară fie și cu caracter național, sunt anarhice și poartă germinile comunismului. A pus sub o căciulă mișcarea națională pornită și condusă cu cel mai curat sentiment cu mișcarea comunistă.

A declarat, că suntem dușmanii consolidării României întregite. Ascultați urechile, — cetățeni români. Prim-ministrul țării consideră mișcările naționale periculoase și aducătoare de disordine. Rugăm, ca să se arete un singur fapt al „Acțiunii Românești” care să denote disordine

Să curețe fiecare înaintea porții sale și apoi să enunțe cuvinte insultătoare, cari au făcut se tresalte în sufletul nostru curat indignarea cea mai profundă. „Acțiunea românească” are un credeu național. Este organizație de ordine, care în cadrul legalității luptă contra românilor ticăloși și elementelor străine pe cari trecuții și actualii guvernanți în loc să-i pue în pușcărie și să-i dea peste granițe, îi ocrotesc pentru bani sub mantaua politicianismului. „Acțiunea Românească” are zidit altarul credinței strămoșești, și cine se roagă la acest altar este un păzitor, cu sufletul curat al bunului strămoșesc.

„Acțiunea Românească” este propovăduitoarea respectului averii individuale și astfel este zid de apărare contra comunismului. Drept aceea respinge cu dispreț acuzarea adusă.

Citiți statutele „Acțiunii Românești” și veți vedea în fiecare literă palpitând dragostea nefermărită față

de tron, țară și neam. Noi cari avem ca și dogmă respectul față de marile fapte istorice și credința în monarhie, singura salvatoare și realizatoare a unității naționale, noi cari pentru prima oară în mișcarea studentească am realizat o unire a sufletelor românești din România întregită, suntem priviți ca obstacole în calea consolidării. Studentimea română unită în cugete și simțiri este numită anarhică și acestea se spun în parlamentul țării și din parlamentul care aplaudă, nu se ridică un singur glas care să apere înțelegător mișcarea cetățenească.

Este o rușine națională. Până când în aceeași țară nu se vor executa legile nu se va face dreptate națională și nu se va aranja chestiunea străinilor, până atunci nu va fi liniște. Cetățenii conștienți voesc să ia parte activă la conducerea țării; zadarnic vreau guvernanții ca să fim niște simple figuri, cari să apărăm pe scenă la un simplu signal de sonerie și să ne mișcăm cum d-lor dictează. Cetățenii sunt ființe vii și nu vor tolera ca credința să li se batjocorească, votul să li-se fure și trupul să li-se chinuiască.

Națiunea s'a trezit, până când partidele politice s'au certat timp de 6 ani și au excelat în desbinare, Națiunea s'a unit. Ideea națională pură și integrală a străbătut toată țara și azi toți cetățenii cer soluții radicale, azi toată suflarea românească cere cinste și dreptate națională și dacă nu se va da din partea guvernanților, atuncia nu este ziua departe când națiunea română, realizatoare a războiului de întregire și a unirii

fără condiții, va rezolva problema națională astfel cum cer interesele sale istorice și vitale.

S'au spus atâtea despre mișcare națională antisemită; Di Iorga crede că este o mișcare anarhică, condusă de oameni vanitoși și întreținută de o bandă inconștientă. Dacă distinsul cunoscător al istoriei astfel înțelege mișcarea, dacă un bărbat politic de talia dsale, prin atitudinea sa cearcă să divizeze studentimea și să compromită prin desolidarizare singura mișcare națională unitară dela Unire încoace, atunci să nu ne mire că „cei dela putere” ne echivalează cu comuniști. Di Iorga afirmă însă în acelaș timp un mare adevăr că „anarhia a început în partide, a continuat în guverne și apoi s'a răspândit asupra societății.” Societatea însă nu este anarhică, ea reacționează numai în contra anarhiei de sus și atunci orice încercare de a suprima această reacțiune sănătoasă a corpului național va produce o reacțiune și mai puternică. Guvernul anunță prin aderenții săi politici dela „Adevărul” că va suprima „Acțiunea Românească.” Tratatamentul se aplică rău, dacă mișcări cari vreau tămaduirea relilor sunt suprimate; atunci ce să se întâmple cu celea organizații cari fură votul cetățenilor, trimit sufletele cu pașapoarte false în cealaltă lume și încurajază ura între frații? Aceste organizații sunt sămânătoarele corupției și anarhiei.

Aruncarea funcționarilor dintr'un loc în altul fără motive serioase, persecutarea ori favorizarea oamenilor după credințe politice și regiune, trecerea funcționarilor la pensie fără pensii, stabilirea unei lefi insuficiente pentru susținerea unei vieți, vinderea bogățiilor naționale la străini și etc., etc., etc., — ce sunt, nu sunt fapte anarhice? La Dej se pot fura voturile cetățenilor, deputații se pot bate, pot scoate revolwere, se pot scrie manifeste incendiare și nouă nu ne este permis a ținea o serie de conferințe științifice! Aceasta este o stare anormală — nime nu este apărut de lege, nime nu mai respectă legea și mai ales nu o respectă aceea care dețin puterea. Dacă legea nu ne apără, dacă societății române i-se interzice posibilitatea de a se organiza pe principii comune naționale și se permite unguirilor și jidanilor să se grupeze într'o singură organizație, atunci ar rămâne ca individul să-și facă singur dreptate.

„Acțiunea Românească” a voit să adune într'o singură organizație națională societatea românească divi-

zată în atâtea partide politice și această organizațiune nu putea să se nască decât în Ardealul suferințelor milenare.

Și ce a făcut aceasta „Acțiune Românească” până acum? Deși înălțată, a cerut *cinstea în viața publică, repunerea elementului românesc în bogățiile țării și întoarcerea legii străinilor*; și pentru acestea deziderate, care sunt ale întregului neam, suntem socotiți drept comuniști și purtați pela Curițele marțiale! Ce rățacire!

Di Brătianu crede, că mișcările antisemite sunt tot așa de periculoase ca și comploturile comuniste.

De aceeaș părere. Să distingem însă bine.

Mișcările comuniste sunt periculoase pentru țară; iar mișcările naționale și antisemite periculoase pentru partidele politice, cari sunt atacate în modul lor de subsistență. Acest pericol a determinat pe di prim-ministru să cheme partidele la formarea unui „front unic contra tulburărilor.” Ne putem aștepta în anul al 6-lea dela Unire, la minunea că să se împace partidele politice. Ascultați fii ai acestui neam, se fabrică unificarea partidelor, se prepară unificarea conducătorilor țării contra opiniei unificate și organizate deja de 2 ani, prin „Acțiunea Românească”, contra ticăloșilor și jidanilor.

Mișcarea națională bine organizată este o cheazășie că cetățenii singuri vor ști distruge comunismul.

La noi întrunirile naționale sunt suprimate, mișcările naționale cercă să fie compromise. Nu e permis să fii o conferință despre tuberculoză și tot atunci jidanii țin tot la 2 luni congrese, în cari în loc de discuții religioase fondează bănci pentru subjugarea economică a elementului românesc.

Avem informații că sinagogile lor Sâmbăta și Duminica sunt localuri de adunări naționale, unde pun la cale toată mișcarea lor de subminare a statului românesc.

În fața acestor pericole cetățenii se organizează și vor să dea soluții mai ales că văd că nici un partid nu aduce soluții radicale.

Nu mai vrem experiențe pe spațele neamului. În Franța a fost destul ca 2 oameni să strige lui Heriot înaintea parlamentului „vive la France” ca imediat să ia o atitudine față de comuniști. La noi în țară de 2 ani se mișcă întreaga studențime și azi cu ei împreună întreaga societate românească și

încă nu s'a auzit în parlament un glas care să se ocupe în mod serios cu rezolvarea acestor chestiuni.

Nici un partid nu a luat o atitudine clară. Au tăcut toate partidele ori s'au acuzat reciproc. Opoziția a spus că mișcarea este a Liberalilor, că este mușamaua cu care guvernul cearcă să acopere abuzurile și să motiveze starea de asediu. Partidul liberal a acuzat opoziția că încurajează mișcările ca să dificulteze guvernarea. Presa (evreo-) română a descoperit mâna lui Horty, apoi a lui Ludendorff apoi a lor 2—3 profesori „vanitoși și caraghioși” insultând studențimea universitară cu huliganisme, derbedeisme, banditisme. Azi însă când observă că toată suflarea românească cu mic și mare într'un elan ne mai pomenit încă în istoria României întregite se organizează; azi „Acțiunea Românească” este pusă alături cu pericolul comu-

nismului, când prin doctrina și prin suflul ei nu are nimic comun cu machinațiile distrugătorilor de State.

Mișcarea națională este tocmai anticomunistă și antianarchică. Ea este îndreptată contra anarhiei de sus din țară și contra comunismului de peste hotare.

Să înțeleagă conducătorii că azi întreaga opinie publică românească este într'o tabără, condusă de ideea națională și dacă marile probleme naționale dorite de toată suflarea românească nu se rezolvă, valul crotropitor nu se mai poate opri.

În ceasul al 11-lea, noi, oamenii de ordine în primul rând, cerem **respectul legii românești în țara românească și sub scutul legii întoarcerea liniștii în toate sufletele românești îngrijorate de roadele anarhiei susținute tocmai de aceia cari ar fi chemați să o distrugă.**

Dr. Iuliu Hațieganu

profesor universitar

Se deșteaptă conștiința națională

— Mișcătoarea scrisoare a unui român din Toplița —

Suspendând mijloacele de publicitate ale organizațiilor naționaliste, guvernul își inchipue că va stăvili și simțimintele românești, cari însă ies la lumină pe zi ce trece și se afirmă tot mai curajos pe drumul adevărului.

În chiar ziua, când guvernul dădea ordinul de suspendare al revistei „Acțiunea Românească” sosea la Cluj scrisoarea de mai jos, în care se poate vedea cum verdictul conștiinței românești, în ciuda tuturor ordinelor guvernelor, își cere dreptul său la viață românească și întâietate veșnică pe aceste plaiuri, pe cari guvernele sunt totuși atât de trecătoare.

Publicăm această scrisoare, păstrând însă tăcerea asupra persoanei ce ne-a trimis-o, ca să nu atragem asupra sa, urgia celor de sus:

„Eram abia copil, elev al liceelor Blaj și Năsăud, când adormiam nopțile visând la extrema fericire ce îmi puteam inchipui numai prin rezolvirea îndreptățitelor noastre aspirații naționale și tresărind de emoție juram că aș fi cel mai fericit dacă ași putea avea vre-o dată posibilitatea de a mă jertfi pe altarul național și îmi ziceam: Dacă mama țara scumpă Românie ar avea vre-o dată lipsă de brațul meu sau de tot Eul meu, aș fi cel mai fericit să pot fi printre cei de întâi luptători

fie nu numai cu gândul sau vorba, ci chiar cu pumnul, băta, arma și baioneta sau ori cum, numai să fie pentru zdrobirea dușmanului și fericirea națiunii.

Aveam plăcerea să mă simt cu atât mai fericit cu cât îmi inchipuiam, că ar fi lupta mai grea. Îmi făcea plăcerea cea mai vie inchipuirea tunetelor și fulgerelor, menite să rupă întunericul nopții robiei noastre.

Îmi inchipuiam apoi răsăritul soarelui, desrobirea noastră a tuturor, întregirea patriei, ca să fim apoi cei mai fericiți într'o viață cu o fericire dulce, într'o țară unde toți să fie „acasă”, într'o continuă îmbrățișare și dragoste frățească, fericiți de a putea lucra pentru prosperarea patriei, și cu brațul gata pentru a îndepărta ori ce nor de pe aurora și orizontul fericirii patriei.

Aveam abea 13 ani, când am fost deținut d'impreună cu alții vre-o 200 și escortat de urgia asupritorilor reprezentată prin baionetele jandarmilor ungurești, pentru simplul motiv că am strigat să „*frățescă steagul tricolor*”, ridicat de cei mai mărișori pe gorunul „Bercului” și „Piatra Libertății” și totuși ce mândri ne simțeam în calitate de deținuți. Eram nespus de fericiți, că eram barem în posibilitatea a fi o cât de mică jertfă pe altarul cauzei dreptății noastre naționale.

„Piatra Libertății“ și „Crucea lan-
cului“ au fost sfărâmate de urgia și
dinamita asuprașilor și în dimineața
zilei următoare cu lacrimi în ochi
dar cu pumnișorii încheștați priveam
dărâmarea scumpele simbole, iar
nodul greu ce-l simțeam în gât a
trecut numai după ce am jurat răs-
bunare acolo, în fața acelor jertfe,
adevărate altare.

Aurul conștiinței noastre a trecut
apoi pînă în focurile lămuririi și tot
eu nostru cu ultimul picur de sânge
era gata pe altarul cauzei cerând
Proniei neconținut: jertfa de seară
primește-o, Doamne.

În grelele împrejurări ale răsbu-
nării am dat jertfa cea mai bună și
curată, iar cerul primind mirosmele
jertfelor, suferințelor grele și prea
înelungate, parfumate de sângele
atâtor martiri, ne-a trimis bine-cu-
vântarea, răsăritul mult așteptat.

Da, a sosit răsăritul, desrobirea,
Unirea, îmbrățișarea dulce și fră-
țească cu lacrimi de bucurie și cre-
deam că ne-a mai rămas un singur
rol: acela de a înfrumuseța și păzi
țara, moșie câștigată cu sudorile de
sânge a fraților, părinților, moșilor
și strămoșilor noștri.

S'au rupt lanțurile, au trecut pie-
dicele, a sosit dreptatea, libertatea
și frățietatea, și entuziasmați de răsă-
ritul senin al acestora, încingeam
o *Horă*, cântând mai entuziasmați
de cât ori când:

Hai să dă mână cu mână
Cei cu ină română,
Să învățăm hora frăției
Pe Pământul României

Dar iată că nori suri, negri chiar,
se ivesc în figura lui Cain cel rău
și gelos: străini parazitari apar în-
tovărășiți de dezertorii trupei noas-
tre, iar casa se umple de stelnițele
strălnismului și începem a simți chiar
împăturile răutăcioșilor parazitari.

Nimic de gândit, din nou la lucru!

Casa trebuie curățită și dezinfec-
tată; dar leneșii nu se mișcă și du-
rere este că se lipiseră și dezertorii
cari alimentează paraziții.

Doamne unde ești Blaj, Năsăud,
Brașov, Sibiu, Abrud și Piatra Li-
bertății, „Crucea lancului“, toți mar-
tirii ideilor și jurământului nostru?
Pe orizont reapare muștrător icoana
din suferințele noastre cu „Crucea
lancului“: iar din morminte se ri-
dică amenințător degetul acelor morți
pentru aducerea răsăritului.

Voi munți, cetăți ale lancului,
mișcați și zdrobiți, iar voi văi, care
rețineți și azi refrenul doinelor jalei
noastre ridicați-vă și înecați deopotrivă pe „străinul parazitari ca și pe

Hai să râdem...

Un român: — Mie-mi vine a plânge...

românul necinstit și înstrăinat“.

Așa strigăm toți românii; dar
pentru ca să putem fi folositori cau-
zei trebuie să trecem la fapte și
suntem mulți cari păzim cu sfințenie
jurământul; dar fiind răslețiți prin
toate unghiurile țării suntem ca și
tot atâtea sârme conducătoare și în-
cărcațe de curent dar lipsite de ma-
estrul, care să facă legătura spre a
pune energia în mișcare.

Iată însă sosirea maestrului: „Ac-
țiunea românească“ ne face să tre-
sărăm din nou și toți străjerii și
toate centrele românești ca și tot
atâtea stațiuni de potențare a cu-
rentului, dorim legătura firelor noas-
tre ca să aprindem farul, menit să
lumineze și cărările celor rătăciți
dar și să „lovească deopotrivă în
străinul parazitari ca și în românul
necinstit și înstrăinat“.

Articolele dlui profesor Cătuneanu
și a tuturor colaboratorilor precum
și motto al „Acțiunii românești“ deci
însăși A. R. cuprind tot gândul, do-
rința și idealul nostru al tuturor a-
devăraților români; iar jurământul
Acțiunii Românești este alături de
jurământul către Tron și Țară, jură-
mântul național.

„Acțiunea Românească“ trebuie să
fie aceia, care să conducă cu price-
pere matură energiile tinerimei ro-
mâne pe cărările sigure și care tre-
buie să ducă la rezultatul mult dorit.

„Acțiunea Românească“ ne va în-

văța cum să iubim mai mult și mai
bine Patria potențând toate ambițiile
naționale românești.

Liga sfântă a românilor de pre-
tutindenți trebuie să fie aceia a Ac-
țiunii Românești, în care se concen-
trează toate energiile spre a fi con-
duse pe calea reușitei sigure, spre
desăvârșirea idealului.

În această localitate am înființat
o societate de lectură, cultură na-
țională și îndemnuri bune, botezân-
du-o „Casa noastră“ prin care în-
chegați și mai bine să putem fi san-
tinele „Acțiunii românești“, iar în
ce privește tributul nostru material,
vă rugăm să bine-voiți a cunoaște
că vă datorăm suma de lei 15.000
(adică cinci-spre-zece mii lei) din
care v'am expediat prin poșta de
azi suma de 8800 lei iar restul va
urma cel mult în două luni“ (Prima
rată de 8800 rezultă din contribu-
țiile frunțașilor din localitate. N. E.).

Dorim din inimă ca Dumnezeuul
dreptății să fie cu noi toți spre a
putea ajunge rezultatul dorit, ca să
vadă Sfântul soare într-o zi hora
noastră cea — într'adevăr — fră-
țească pe câmpia strămoșească-ro-
mânească.

Vă rugăm să primiți sincerul nos-
tru strigăt de bucurie să trăiască
„Acțiunea românească“, să primiți
asigurarea stimei, credinței și recu-
noștinței ce vă păstrăm.

Toplița Română, 15 Dec. 1924.

Cum au omorât jidanii pe Kitchener

— Un document senzațional —

În articolul intitulat „Morala Talmudului”¹⁾, scris de Iconomul Constantin Nazarie, profesor la Facultatea de Teologie din București, autorul desvăluie printre alte percepțe, conținând ură neîmpăcată contra goimilor (creștinilor) și următoarea regulă de conduită pe care o învață copiii mici de 6 ani în toate școlile evreești: „*tob toif se-begoin harog*”, ceea ce înseamnă pe românește: *pe cel mai bun dintre creștini, ucide-l*.

Remarcând vinovata ușurință cu care au trecut atâtea generații de legiuitori creștini peste acest percepț, care propovăduiește crima din adâncul Talmudului, trecem mai departe și anume: într-o altă carte tot de proveniență jidovească, respirând aceiași ură și dispreț ca și Talmudul față de creștini, în „Protocoloalele Înțelepților Sionului” la sfârșitul capitolului VI, după ce se dă tot felul de sfaturi cum se distruge mai repede puterea de viață a goimilor se recomandă în fine că „*trebuie luate toate măsurile posibile spre a exila de pe pământ pe creștinii inteligenți*”.

În ceia ce urmează cititorul va avea ocazia să constate, cum se aplică percepțul din Protocoloale, formulat la 1897 cu ocazia primului congres sionist ținut la Basel, dar având aceleași rădăcini străvechi în sufletul jidovesc ca și Talmudul unde a fost exprimat pentru prima oară.

Traducem din cuvânt în cuvânt din revista germană „Hammer” No. 509 din 1 Sept. următorul articol intitulat:

Moartea lui Kitchener și mâna ocultă

„Sfârșitul lui Kitchener este ascuns într'un mister, care dacă nici până azi nu a putut fi clarificat, prezintă un interes cu atât mai mare cu cât acei care iese și împletesc aceste fire întunecate își continuă și azi opera lor neturburați.

Atât este sigur: vaporul „Hampshire” cu care s'a scufundat Kitchener a fost victima unui atentat criminal; — în profitul cui, se poate deduce din următoarele informațiuni ciudate dar demne de a fi crezute.

Încă prin Iulie 1916 sora lui Kit-

chener convocă la adunare publică în Queens Hall din Londra cu tema semnificativă: „Moartea Lordului Kitchener și mâna ocultă”. În această adunare o anumită categorie a populației încă de pe atunci fu învinuită ca autor al crimei.

La 3 August Lordul Alfred Douglas descria întâmplările înaintea unei adunări ținute în Memorial Hall din Londra, după cum urmează:

„În April și Mai vaporul „Hampshire” a fost supus unei reparații fundamentale în șantierele Harland și Wolff din Belfast. În mijlocul lui Mai a fost armat și pus în serviciul unei misiuni speciale. Șeful serviciului secret din Irlanda a condus personal ceata de oameni cari aveau să transporte mai multe lăzi pe bord, conținând documente secrete de o importanță atât de mare, încât se spunea, că ar fi mai bine ca vaporul să fie aruncat în aer decât ca ele să cadă în mâinile inamicului. Ratele acestui șef al serviciului secret era și el într'o înaltă funcție de stat în Dublin Castle. Astăzi e guvernorul coloniei engleze Queensland în Australia.

Pentru o mai amănunțită descriere a familiei trebuie menționate și următoarele fapte: Agentul politic secret englez din Praga, cu numele Norman, a murit acolo subit în împrejurări misterioase, fapt pe care ambasadorul l-a raportat imediat la Londra cu rugămintea ca rudeniile defunctului să fie avizate. La înmormântare apărură și părinții decedatului, care nu se numea Norman, ci Nathan, ca și unchiul săi dintre cari unul era șeful serviciului secret de informații în Irlanda, iar celălalt secretar de stat al finanței irlandeze. S'ar zice că familia Nathan a monopolizat funcțiunile din serviciul secret al Angliei.

După armare, „Hampshire” a plecat din Belfast spre Invergordon în vestul Scoției, unde începe canalul caledonic. A ancorat acolo câteva zile, în timpul cărora au dezertat de pe vapor 14 fochiști. Se zice că aceștia au fugit de pe vapor fiindcă au observat pe bord lucruri necurate, care i au făcut să creadă, că acest vas este un vapor fatal. Se spune, că acești 14 fochiști ar fi fost împușcați mai târziu pentru dezertare, în Tower la Londra. Fapt este, că dintre acești 14 oameni nici unul n'a mai fost văzut și de nici unul nu s'a mai auzit nimic. Ei au

dispărut de pe fața pământului fără nici o urmă.

Dela Invergordon „Hampshire” a pornit spre Scapa Flow, unde aștepta pe Kitchener. Acesta înconjurat de un stat major compus din cei mai de seamă specialiști și cu planuri lucrute gata pentru reorganizarea armatei rusești, a făcut în 6 Iulie 1916 pe uscat drumul la Thurse, de unde prin Pontland Firth a fost transbordat cu un distrugător la Scapa Flow. Acolo s'a imbarcat pe „Hampshire”, care în restimp ridicase ancora. Bătea un vânt de vest foarte puternic, aproape o furtună ce devenise atât de violentă, încât amândouă distrugătoarele, cari aveau să însoțească pe „Hampshire” au fost rechemate. Astfel vaporul „Hampshire” a plecat singur din Scapa Flow prin Roy Sund în oceanul Atlantic. Sute de oameni îl privea plecând și conversația locuitorilor se învârttea numai în jurul „marei flote” ce se găsea lângă Scapa Flow. În ziua de 6 Iunie 1916 exact la orele 8^{1/2} seara, spectatorii fură speriați de o flacăra albă urmată de o bubuitură surdă ce venea dinspre „Hampshire”, urmată imediat de o a doua explozie și mai puternică. Oamenii de pe uscat — firește — fugiră din casele lor spre țârm pentru a salva naufragiații și resturile vaporului.

Ceasuri întregi rămășițele lui „Hampshire” pluteau pe valuri. Din Birsay s'a telefonat imediat la Stromness, proxima stațiune, după un vapor de salvare, cerându-se ajutor grabnic. Deabia 5 ore după strigătul de ajutor un vas de salvare a fost permis să plece în larg și după un drum de 3 mile a fost rechemat și acesta. Curentul puternic de valuri ce năvălea spre sud, mâna pe supraviețuitori dealungul țârmului până către Sandwick. În total ajunseră pe uscat vr'o 70 de oameni în viață salvați de locuitori. Toți erau însă atât de istoviți, încât abia 11 din ei au rămas de fapt în viață. Dela sine se înțelege, că pescarii și țărani i-au primit cu brațele deschise, dându-le tot ajutorul. Toți în unanimitate spuneau, că pe bordul vaporului „Hampshire” se află Kitchener împreună cu statul său major, plecând să reorganizeze radical armata rusească. Imdată după reculegerea naufragațiilor, cam la vr'o 4—5 zile după nenorocire, au fost chemați cu toții telegrafic la Londra la Amiralitate, pentru a da informații despre cele petrecute.

Însă ca și despre cei 14 dezertori din Invergordon, nici despre a-

¹⁾ Luat din ziarul „Cuvântul studențesc” și publicat ca anexă la traducerea românească a „Protocoloalelor Înțelepților Sionului” de I. Moța, ediția I, Orăștie, pag. 251—57.

cești 11 oameni scăpați de pe „Hampshire” nu s'a mai auzit de atunci nimic. Este cât se poate de firesc ca naufragații odată scăpați de moarte să-și fi deschis inima aceluia, cari i au scăpat, povestindu-le fără înconjur despre cei 14 dezertori, cari de bună seamă au știut sau au bănuțit ceva despre misterioasele lăzi de pe vapor și a căror presimțiri s'au realizat într'un mod atât de grozav; vorbindu-le și despre prezența pe bord a lui Kitchener cu statul său major; apoi despre scopul călătoriei sale și înfățișat despre cele două explozii. Naufragații și salvatori își dădură reciproc misiunea de a-și scrie și de a se vizita mai târziu. Însă cu toată prietenia aceasta strânsă cu care i-a unit nenorocirea, nu s'a mai auzit niciodată vr'un cuvânt despre ei. Au dispărut și aceștia fără nici o urmă de pe fața pământului.

Odată cu plecarea acestor 11 oameni la Londra, în micul sat Birsay se iviră o mulțime de agenți secreți cari mergă din casă în casă întinidau oamenii cu grele amenințări, interzicându-le de a lăsa să ajungă în Anglia orice fel de informațiuni asupra exploziei de pe „Hampshire.” Serviciul de control postal, introdus odată cu prezența flotei lângă Seapa Flow, a fost mult întărit după scufundarea vaporului „Hampshire.” Orice scrisoare, în care se amintea numai numele „Hampshire”, a fost formal reținută și chiar circulația de persoane din Orkney, spre insula britanică a fost total întreruptă pentru un timp îndelungat.

„Hampshire” zace în mare la o adâncime de aproximativ 40 de metri, cam la 3 mile spre vest de Birsay-Bay și ceva mai la sud de Brough of Birsay. Deși o asemenea adâncime a apei este atât de mare încât ar putea fi atinsă numai de scafandri foarte experți și echipați cu aparate speciale, este totuși curios, că până astăzi nu s'a făcut încă vr'o explorare temeinică a vaporului. Pentru liniștirea poporului englez s'ar fi putut cerceta dacă „Hampshire” a fost aruncat în aer de o mină sau torpilă venită din afară, sau printr'o bombă cu fitil așezată în interior. Fiindcă faptul, că două din misterioasele lăzi cu documente pe cari în Belfast însuși Mr. Nathan a dispus să fie aduse pe bord, conțineau bombe și mașini infernale, este azi o acuzație rostită în mod public.

Scufundarea lui „Hampshire” după dovezile a câtorva sute de martori oculari, a avut loc în 6 Iunie 1916,

seara la orele 8^{1/2}. În aceeași zi, cam pe la orele 3 după masă, așa-dar cu 5 ore în infața catastrofei, apără în Dublin un ziar irlandez naționalist (adeacă boșevic) anunțând pe frontispiciu cu litere groase: „Kitchener goes the hell!” (Kitchener se duce în iad!) Un număr din acest ziar se află în posesia ducelui de Northumberland.

Plecarea lui Kitchener spre Rusia a fost — bine'nțeleș — discutată în comun acord cu șeful statului major rusesc. Pentru primirea lui Kitchener țarul a chemat la sine pe cel mai de încredere adjutant al său, pe generalul Dessino, care comanda pe atunci un corp de armată în Polonia. Dessino care nu știa pentru ce trebuia să se prezinte înaintea țarului, a auzit într'o gară unde aștepta acceleratul de Petersburg, un grup de jidani discutând asupra sosirii lui Kitchener în Rusia, simțindu-se contrariat că jidanii considerau chestiunea drept o nenorocire. Ajuns în fața țarului, acesta îi comunica în mare taină, că Kitchener va sosi cu vaporul „Hampshire”, și l însărcină pe Dessino să-l conducă împreună cu statul său major la Tzarskoe-Selo, fără ca misiunea engleză să ajungă în contact cu vreă altă persoană. Iswolsky, ministrul de externe de pe atunci, urma să-i mai dea instrucțiuni complementare. Dessino răspunse țarului că lucrul aceasta nu este nici un secret, devremece el cu o zi mai înainte auzise într'o gară un grup de jidani discutând asupra sosirii apropiate a lui Kitchener. Țarul nu vroia nici decum să-l creadă și-l concedia pe Dessino aproape supărat. Iswolsky, cu care Dessino se întreținu asupra amănuntelor primirii și a găsdurii, nu vroia să dea crezare poveștii lui Dessino.

Acestea sunt comunicările pe care Lordul Alfred Douglas le-a putut expune în adunarea amintită mai sus. Această întrunire a avut loc sub presidenția generalului Hañas, care a fost sprijinit în funcțiunea sa de cunoscutul explorator și călător Harri de Windt, de colonelul Nichols, de generalul Prescott Decie, și de mai mulți membri ai înaltei aristocrații engleze.

Faptul, că până acum guvernul englez n'a dat nici un comunicat

oficial despre moartea lui Kitchener, faptul, că cei 14 dezertori și cei 11 supraviețuitori de pe „Hampshire” au dispărut fără urme; Faptul, că un ziar bolșevic din Irlanda a adus vestea despre scufundarea cu 5 ceasuri înainte de catastrofă — și că bolșevicii din Rusia cu 10 zile înainte de moartea lui Kitchener vorbeau pe față despre nenorocirea ce s'ar întâmpla, dacă acesta ar veni în Rusia; și înfățișat faptul, că cel mai înalt funcționar al serviciului secret, care în Belfast a adus misterioasele lăzi pe bord, se numia tocmai Nathan; — din toate aceste amănunte adunarea a tras concluzii largi, despre care cei de față n'au putut să se mai indoiască cu o implacabilă consequență dela cauză la efect; adevărații vinovați au fost demascați.

Acesta e cuprinsul comunicatului englez.

Din aceste informațiuni ciudate nu este grea formarea unei concluzii. Jidovimea bolșevică a făcut încă din 1916 toate preparativele pentru distrugerea imperiului țarist și nimicirea poporului rus. O reorganizare militară a Rusiei i-ar fi incomodat peste măsură. Deaceea a trebuit să se împedecă sosirea lui Kitchener cu statul său major. Dar bolșevizmul jidovesc nu în zadar posedă complici ai săi până și în oficiile de Stat și în diferite guverne ale țărilor streine. Deaceea șeful jidan al serviciului de siguranță a putut să pună neînpedecat de nimeni, în Belfast mașinile infernale pe vaporul lui Kitchener, — și toți bolșevicii din guvernul englez au colaborat pentru a împedeca până astăzi descoperirea atentatului.

„Mâna Ocultă” lucrează mai departe nu numai în Anglia, ci în toate părțile lumii. Ea îngrămădește crime peste crime atât de grozave, încât nalvitatea minții omenești nu le poate cuprinde. Dar măsura se va umplea odată!

Dacă însă o crimă atât de grozavă a putut să rămăe până acum nepedepsită, — și dacă întreg aparatul oficial al Angliei și-a dat concursul pentru a mușamaliza asemenea lucruri monstruoase, — atunci oare cine guvernează astăzi Anglia? ...

Knud Flemming.

Dați pentru

„Ajutorul studentesc”!

Imoralitatea legilor iudevești

— Guvernul și parlamentul au datoria să intervină —

Cum chestiunea evreiască are o întindere și o adâncime mult mai considerabilă de cât crede ori-ce antisemit care nu-a studiat-o temeinic sub toate fețele ei; cum această chestiune nu se reduce numai la faptul de toți constatat, că Jidanul tinde să acapareze întreaga viață economică de pretutindeni, pentru ca, avînd firmele ascunse ale aurului, să conducă din umbră toate popoarele creștine; cum această chestiune este ireductibilă chiar cu cea mai largă bună voință din partea noastră, pentru că cea ce desparte fundamental pe Semitul modern, de Arianul de asfăzi este *concepția morală* diferită; credem că ne împlinim o datorie către publicul românesc publicînd analiza adânc pătrunzătoare ce a făcu 'o acum un an Profesorul teolog. Constantin Nazarie dela Universitatea din București, punând în adăvărata lumină fondul sufletului iudaic, așa cum s'a desvoltat într'un lung șir de veacuri din percepțiile străvechi dar și astăzi în vigoare ale Talmudului.

Articolul reprodus mai jos din cuvînt în cuvînt, este intitulat:

Morala Talmudului

de *Iconomul Const. Nazarie*
Profesor la Facultatea de Teologie
din București.

Talmudul împarte omenirea în două părți: „Evrei și ne-Evrei“. Pe acești din urmă îi numește goi sau goimi. Ori-ce nețaiat este de alt neam, ca și păgânul, e tot una. ¹⁾ Creștinii, cum vom vedea, cu deosebire sunt urâți de Iudei. Numai Iudeii vin dela Dumnezeu, ceilalți oameni vin dela diavolul. Evreii sunt mai plăcuți lui Dumnezeu decât îngerii, ²⁾ astfel că cine ofensează pe Iudeu, jignește mărirea lui Dumnezeu și deci goiul care lovește pe Evreu, trebuie să moară. ³⁾ Pe cât oamenii sunt mai presus de animale, pe atât Iudeii sunt mai presus de alți oameni ⁴⁾ Acești din urmă sunt sămînța animalicească, ⁵⁾ astfel că, dacă n'ar fi Iudei, n'ar fi binecuvîntarea pe pământ, nici rază de soare, nici ploaie și oamenii n'ar putea trăi. ⁶⁾

Toți rabinii sunt de acord că ne-Iudeii au natură animalică. Rabinii: „Moisi Ben Nachman, Ravi Raschi, Abarbanel, Jalkut și alții,“ compară pe goi, când cu câinii, când cu măgarilor, când cu porcii. Numai poporul evreu este vrednic de viața veșnică, iar celelalte popoare sunt asemenea măgarilor, zice „Abarbanel“. ⁷⁾ Voi, Iudeilor, sunteți oameni, ceilalți nu sunt oameni, pentru-că sufletele lor vin dela Duhul necurat, pe când sufletele Iudeilor vin dela Duhul lui Dumnezeu, zice rabinul „Menachem“ ⁸⁾ Tot astfel se exprimă și rabinul „Jalkut“: „Numai Iudeii au dreptul să se numească oameni, iar goii, cari vin dela Duhul necurat, trebuie să fie numiți porci“. ⁹⁾

Această privire a Evreilor asupra celor de alt neam, se ilustrează minunat de următorul fapt: Renumitul Rabin „Ben Sira“, care se află în robia Babiloniană, se bucura de prietenia lui Nabucodonosor. Împăratul îi arăta foarte multă bunăvoință și într'o zi i-a propus să-i dea pe fiica sa în căsătorie. „Ben Sira“ a zis împăratului: „Află împărate că eu sunt fiu de om și nu de dobitoac“. ¹⁰⁾ Fiica împăratului, prin urmare, din punct de vedere al Talmudului, nu era decât cățea și căsătoria cu ea ar fi înjosit pe un Evreu.

Pe această deosebire însemnată, între Evreu și ne-Evreu, se întemeiază toată morala Talmudului.

Fariseii, ca tâlcuitori ai Talmudului, n'au putut să nimicească cu desăvârșire porunca dată de Moisi, spre a stabili raporturile cu aproapele însă dînșii au tâlcuit porunca lui Moisi în înțelesul că sub aproapele trebuie a înțelege numai pe Iudeu: „Asupra măgarilor și cânilor nu atărnă așa de mult mânia lui Dumnezeu, pe cât atărnă mânia lui Iehova asupra Goimilor.“ ¹¹⁾

Ideea că Dumnezeu urește pe goimi, îndreptățește ura Talmudului către ei. Și, în adevăr, cum e chip să iubești pe acei, pe cari Dumnezeu îi blastămă? Pe acest temei Talmudul dă următoarea învățătură: „Voi nu trebuie să dați nici un ajutor goimilor.“ ¹²⁾

„Este oprit a avea milă către acei cari n'au rațiune.“ ¹³⁾

„Omul drept nu trebuie să fie milostiv, față cu omul necurat“ ¹⁴⁾

„Voi veți fi curați cu cei curați și cruți cu cei cruți.“ ¹⁵⁾

Goimii nu pot, după Talmud, să fie decât răi, și de aceea, dacă ei fac bine, dau milostenie și se arată misericordioși, apoi tocmai pentru aceasta trebuie să fie blestemați și să li-se considere asemenea fapte ca păcat, căci fac aceasta din îngâmfare. ¹⁶⁾

Dar fiindcă experiența a învățat pe evrei, că nu e chip a trata pe față, în chipul acesta, pe goimi, apoi Talmudul învață pe izraeliți să fie fățarnici: „Salută pe goimi, ca să fii cu ei în pace și să le fii plăcut.“ ¹⁷⁾

Rabinul Basai, adaogă: „Fățarnicia e îngăduită în înțelesul ca Iudeul să se arate delicat față cu goiul necurat, ca să-l cinstească și să-i poată zice: „Te iubesc!“ Dar acelaș rabin, explică cum să se aplice această regulă: „Aceasta se îngăduie evreului numai în cazul, dacă el are nevoie de goiu sau se teme că-i va face rău: în cazul contrar, fățarnicia va fi păcat.“ ¹⁸⁾

Pentru ca să se poată înșela mai bine goiul, evreul poate să-i viziteze bolnavii, să-i îngroape morții, să ajute pe săraci, ¹⁹⁾ dar toate acestea trebuiesc făcute numai ca să ai pace cu goimii, și ca necurații să nu facă rău Iudeilor. ²⁰⁾

Nu la aceasta se reduc indicațiunile Talmudului despre relațiunile Iudeilor cu goimii. Sunt încă o mulțime de prescripțiuni în Talmud, care arată cum să se poarte evreul către viața și averea goimilor; în toate e aceeași deosebire radicală, pe care Talmudul o pune între evreu și ne-evreu. Și așa, ne-evreul n'are drept la bunuri, pentrucă el este numai animal, și, ca animal, cu seninătate de conștiință poate fi ucis, sau alungat din casă și a se folosi de averea lui. Proprietatea ne-evreului e tot una cu un lucru pierdut și adăvărutul ei stăpân este Iudeul. ²¹⁾

¹⁾ Tractat Berachoth, folio 47.

²⁾ „Challin, „ 91.

³⁾ Tractat Sanhedrin, folio 58.

⁴⁾ Sepher Zeros ha Mar, folio 10.

⁵⁾ Tractat Iebammoth, folio 98.

⁶⁾ Tractat Iebammoth, folio 63.

⁷⁾ Coment. du „Hos, IV, 1.

⁸⁾ Coment sur le Pentat luc, folio 14 a.

⁹⁾ Jalkut Reubeni, folio 10.

¹⁰⁾ Sepher Ben Sira, folio 8.

¹¹⁾ Aboda, Zarah, folio 4.

¹²⁾ Tractat Iebammoth, folio 23.

¹³⁾ Tractat Sanhedrin, folio 92.

¹⁴⁾ Comment. du I-er livre des Rois, XVIII, 14.

¹⁵⁾ Baba Bathra, folio 123.

¹⁶⁾ Baba Bathra, folio 10.

¹⁷⁾ Tractat Gittin, folio 61.

¹⁸⁾ Sepher Cad ha-kemach, folio 230.

¹⁹⁾ Cum a făcut, în 1923, jidanul Jaques Elias, prin donarea averii sale Academiei Române. (Nota coment. Prof. Inț. Sion.)

²⁰⁾ Tractat Gittin, folio 61.

²¹⁾ Folio 54.

Acest lucru e drept, zice rabinul Albo, pentrucă Dumnezeuul evreilor li-a dat puterea asupra averii și vieții tuturor oamenilor.²⁹⁾ Pentru aceasta, dacă goiul va fura dela evreu un lucru, cât de neînsemnat, trebuie să moară. Evreul însă poate lua, cât va voi, din averea goiului, pentrucă acolo unde este scris: „Nu veți face rău aproapelui vostru“, nu s'a scris: „Nu trebuie să faci rău goiului.“³⁰⁾

Iată pentru ce evreul de va fura ceva dela evreu, se socotește fur, iar dacă va fura dela goi, nu se socotește fur; întrucât a luat ceace-i a lui. Rabinul Aschi, vorbește slugi sale: „Adă-mi strugurii cari aparțin goiului, nu atinge însă pe acei cari sunt proprietatea iudeului“³¹⁾

Puterea aceasta supremă a iudeului asupra a tot ce aparține goilor, se întinde și la animale. Talmudul zice că, dacă boul evreului va împunge boul goiului, evreul nu se judecă, — dar dacă boul goiului va împunge boul evreului, atunci goiul trebuie să plătească, pentrucă Dumnezeu a predat pe goimi lui Izrael.³²⁾

*

Talmudul deasemenea dă evreilor sfaturi, cum ar putea ei să-și ajungă scopul principal, adică definitivă supunere materială a goimilor. Mijlocul principal întru atingerea acestui scop este camăta și înșelăciunea. Dumnezeu, se zice în Talmud, a poruncit să se ia procente dela goimi, și să nu li-se dea bani, decât cu procente, astfel că în loc de ajutor să le facem rău, dacă aceasta ne folosește; nu tot astfel trebuie a lucra față cu evreii.³³⁾ Renumitul Rabin Bachai zice: „Viața goilor e în mâinile tale, iudeule; cu atât mai mult, îți aparține aurul lui.“³⁴⁾ Camăta, câteodată, a luat proporții neauzite. Jansen, în scrierea „L'Histoire de la Reforme en Allemagne“, aduce date care dovedesc că izraeliții au luat procente de 3, 4 și 6 sute la sută pe an. Afară de camăta, Talmudul recomandă evreilor, față cu ne-evreii, înșelătoria și furtul. Astfel, dacă goiul a pierdut un obiect sau punga, evreul nu trebuie să-l restituie, căci stă scris: „E oprit a da goiului, cece a pierdut; acel ce va da goiului ceace a pierdut, nu va găsi

milă înaintea lui Dumnezeu.“³⁵⁾ Rabinul Raschi, zice: „A reînțoarce go ulul ceace el a pierdut, înseamnă a asemenea pe necurat cu izraelitanul: aceasta însă este păcat.“³⁶⁾ Acela care va întoarce ne-iudeului lucrul pierdut, face păcat, pentrucă contribuie la puterea necuratului, zice Maimonides³⁷⁾ Rabinul Ierucham, adaugă: „Dacă goiul are act, prin care se dovedește că el a dat iudeului bani cu împrumut, și goiul a pierdut actul, evreul care l-a găsit nu trebuie să-l dea înapoi, pentrucă obligațiunea a încetat în momentul când el l-a găsit.

„Dacă evreul ar voi să dea goiului actul, atunci fratele lui trebuie să-i interzică aceasta, grăind: „Dacă vești să sfințești numele lui Dumnezeu, nu face aceasta.“³⁸⁾

Acest fapt consună cu morala Talmudul pe deplin, pentrucă goiul, după Talmud, n'are drept la proprietate și evreul, care ia bani cu împrumut dela goi, de fapt nu ia decât ceace îi aparține.

*

Aceleași reguli le dă Talmudul și relativ la Comerț: E îngăduit, zice Talmudul, a lua procente dela goi, și a-l înșela, când i-se vinde un lucru, însă „dacă vindeți ceva aproapelui vostru, adică iudeului, sau cumpărați ceva dela el, nu trebuie să-l înșelați.“³⁹⁾ Rabinul Moses grăește limpede: „Dacă goiul, socotindu-se, s'a înșelat în socoteala banilor, evreul să zică: „Eu nu știu nimic.“ Nu sfătuesc însă, ca goiul să fie indus în eroare, pentrucă el poate face aceasta înadins ca să încerce pe iudeu.“⁴⁰⁾ După aceasta se pot înțelege cele scrise de Rabinul Brentz: „Dacă izraeliții ar călători în cursul întregii săptămâni și ar înșela în dreapta și în stânga, să se adune Sâmbăta și să dea slavă lui Dumnezeu, grăind: „Trebuie a smulge inima goimilor și a ucide pe cel mai bun dintre creștini.“⁴¹⁾

*

Legile de Stat, după Talmud, trebuie astfel folosite de iudei încât din ele să tragă numai foloase. În această privință Talmudul zice: „Dacă evreul se judecă cu ne-evreul, voi

trebuie să conlucrați ca să câștige fratele vostru și trebuie să ziceți celui de alt neam: „Așa dorește legea noastră.“ Dacă legile țării sunt favorabile iudeilor, atunci conlucrați ca să câștige judecata fratele vostru, zicând celui de alt neam: Aceasta o cere legea voastră.“ În tot cazul trebuie a încerca pe cel de alt neam cu diferite intrigi, ca evreul să câștige afacerea.“⁴²⁾ Rabinul Achiba, care dă acest sfat, spune că trebuie să se lucreze însă așa fel, ca iudeii să nu fie discreditați.

*

Aceleași reguli le dă Talmudul și când e vorba de viața goiului. Rabinul Maimonide grăește: „S'a zis să nu ucizi, dar aceasta înseamnă să nu ucizi pe iudeu, fiul lui Izrael, dar goii, ereticii, nu sunt fiii lui Izrael.“⁴³⁾ Trebuie a ucide pe cel mai respectabil între idolatri.⁴⁴⁾ Și iarăși: „dacă scot din groapă pe goiul căzut în ea, se face serviciu idolatriei.“⁴⁵⁾ Maimonides zice: „Nu e îngăduit a avea milă către idolatru, când el pierie în râu sau în alt loc și dacă se îneacă nu trebuie a fi scăpat.“⁴⁶⁾

Tot astfel învață și alți tâlcuitori renumiți ai Talmudului, între cari se deosebește Abarbanel.

Acesta zice: „Dacă ereticul cade în groapă, nu-l scoate. Dacă în groapă este o scară, scoate-o. Dacă lângă groapă este o piatră, aruncă-o acolo.“⁴⁷⁾ În fine, în Talmud sunt locuri, care prin cruzime amintesc pe adoratorii lui Moloch și care dau naștere la procese rituale: „Acel care va vărsa sângele goiului, aduce jertfă lui Dumnezeu.“⁴⁸⁾

A ucide pe un goi e un merit, și dacă, din greșală, în loc de goi s'a ucis un evreu, ucigătorul n'are vină: „Acel care vrea să ucidă un animal, ucide un om; sau care, voind să ucidă un goim, din greșală ucide un evreu, nu trebuie pedepsit.“⁴⁹⁾

Goiul care ar vrea să ucidă pe evreu e așa de vinovat, ca și cum ar fi vrut să nimicească lumea întreagă.⁵⁰⁾ Goiul care ucide pe goi trebuie socotit nevinovat, dar dacă

²⁹⁾ Tractat Baba Kamma, folio 113.

³⁰⁾ Iad. Chag hilch. Rozzdachu Melachim

³¹⁾ Aboda zara, folio 26. Masachu Sophanim, Perck 15.

³²⁾ Ibidem. folio 20.

³³⁾ Iad. Ehaz. hilch. Aboda Zara.

³⁴⁾ Aboda Zara, folio 26. Midederach Bami-debar raba, p. 21.

³⁵⁾ Jalkut-Simeoni ad Pentat., folio 245 col. 3.

³⁶⁾ Tractat Sanchedin, folio 78.

³⁷⁾ Ibidem, folio 37.

²⁹⁾ Sepher Haikarim III, 25.

³⁰⁾ Tractat Sanchedin, folio 57.

³¹⁾ Tractat Baba Kamma, folio 113.

³²⁾ Tractat Baba Kamma, folio 37.

³³⁾ Maimonide Sepher Mizot folio

³⁴⁾ Explic. du Pentat, folio 213,4.

²⁹⁾ Tractat Sanchedin, folio 76.

³⁰⁾ Ibidem.

³¹⁾ Iad. Chaz. hilch. gez.

³²⁾ Nethib, IV.

³³⁾ Tract. Baba Mezia, folio 61, a.

³⁴⁾ Sepher Mizvoth Gaddol.

³⁵⁾ Aceasta se zice în limba ebraică „toif shebegoim harog“ și se învață copiilor mici de 6 ani, în toate școlile evrești.

ei ar ucide pe evreu, trebuie să moară chiar dacă de ar fi circumcis.⁴⁴⁾

Tot astfel se referă Talmudul și la familia go'ului, femei și copii. Moisi a zis: „Să nu dorești femeea aproapei tău” dar femeea aproapei tău e femeea evreului. Toți rabinii renumiți, ca Raschi, Bahai Levy, Gerson sunt de acord, că nu poate fi vorba de preacurvie unde nu-i căsătorie. De aceea Maimonides zice: „E permis a preacurvi cu femeea ne-evreului.”⁴⁵⁾ Și, în adevăr, Talmudul cuprinde o mulțime de istorisiri, în care rolul de preacurvari îl joacă Rabini renumiți ca: Elzer, Nachman, Achiba, Meier, Tarphon, etc.⁴⁶⁾

De altfel Talmudul are multe învățături mōnștruoase: Așa o femeie venind să se plângă contra bărbatului pentru Sodomism, rabinul îi zice: „fiica mea, nu pot să-ți ajut nimica, fiindcă legea te-a jertfit bărbatului tău.”⁴⁷⁾

Sunt în Talmud și lucruri despre care nu se poate vorbi.

*

Talmudul, în fine, învață pe izraeliți să jure falș Rabinul lochaman, având încrederea unei dane, îi făgăduiește cu mare jurământ că secretul ce i-s'a încredințat de ea, nu-l va descoperi nici Dumnezeuului lui Izrael. După ce el a aflat secretul, zice: „Dumnezeului lui Izrael nu voi descoperi secretul, îl voi descoperi însă poporului izraelit.”⁴⁸⁾ Rabinul Achiba, recomandă iudeilor, ca, atunci când jură față de un ne-iudeu, să zică: „Acest jurământ n'are însemnătate” și atunci poate fi lășițit.⁴⁹⁾ Sunt în Talmud mijloace cu ajutorul cărora iudeul poate călca orice jurămintă.⁵⁰⁾

Cele de mai sus sunt fapte, din care noi nu vom face nici o încheiere; însuși cititorul poate să-și facă idee despre morala Talmudului.”

*

Nota Editorului. După a este constatată riguros exacte, pentru că sunt făcute de un specialist, ne întrebăm cum legiuitorii creștini mai p.t ră-mâne indiferenți față de atare legislație politică și morală a unui neam, care, locuind printre arienți și lucrând după preceptele Talmudului, constituie un permanent pericol pentru societatea care îl găzduiește.

⁴⁴⁾ Tract. Sanhedrin, folio 71.

⁴⁵⁾ Iad. haz. hūch Melachim.

⁴⁶⁾ Stract. Jomma, folio 18.

⁴⁷⁾ Tract. Nedarim, folio 20 b.

⁴⁸⁾ Tract. Aboda Zara, v. 28 a.

⁴⁹⁾ Tract. Galla, 2.

⁵⁰⁾ Jore Dea CCXXXII. 12 și 14; Haga-both Aschari.

Revenirea la conștiința adevărului

— Dela falșul umanitarism la naționalism —

Edmond Picard, jurist belgian, dramaturg, romancier, critic de artă, essayist și om politic, care împreună cu Verhaeren și Lemonnier a determinat renașterea literaturii belgiene, mort nu de mult, scrie în amintirile sale:

„În Universitatea din Bruxelles, unde îmi făceam studiile pentru copilărească cucerire de diplome, eram umanitarist și cosmopolit. Acesta era spiritul învățământului liberal filosofic al epocii. Fraternitatea universală era propovăduită cu sentimentalitate. Auziai strigându-se: „Nu mai trebuie frontiere!” Cum se striga ingenuos formula egoismului crud și înfricoșător: Laissez faire, laissez passer! Crezui, împreună cu toții, că specia noastră era una; că toți oamenii se puteau contopi; că uniformitatea credințelor și a tendințelor nu era decât o afacere de educație și de legislație; că Rațiunea, zeița, idolul Rațiunea își poate însuși totul, și că vârsta de aur, vârstă messianică depindea de bunele silogisme și de o logică practică cu severitate și geometricește.

„Și devenii un cetățean al lumii! Fui unul din nenunțării Anacharsis Ciotz, „reprezentant al neamului omenesc”, cari furnicau în epoca aceea de abia trecută și deja legendară, și a căror modele întârziate circula încă printre noi. Viața, viața puternică și tenace se încărca cu o operă constantă de rectificare, prin care fragilitatea combinațiilor pur intelectuale îmi fu pe nesimțite adevărită. Elegantele simetrii ale eșafodajelor de logică pur formală îmi apărură în toată vanitatea lor. Prin lovituri neprăvăzute și repetite, fui adus din etapă în etapă la realitățile pozitive, la observarea faptelor naturale într-un contrast atât de violent cu închipuirile sistemelor psihice.

„Atunci o simțire începu să înmugurească în mediul în care se scâldea viața mea, în timp ce creștea și se mărea desgustul pentru acele opere de raționament pustiu, cărora le cerusem, vreme îndelungată, secretul lucrurilor și direcțiunea faptelor mele.

Începui să-mi iubesc țara! vroiam să deviu o părticică a ei, intimă.

„Ceiace mă cucerii nu era emoția stăpânitoare, afecție sentimentală, adeseori cerebrală pentru mediul în care fui născut pentru înduioșătoarele amintiri ale copilăriei pentru locurile pătrunse de parfumul primelor suferinți. O alchimie mai adâncă și mai pătrunzătoare îmi lucrase intimitatea sufletească. Îmi dădusem seamă că, după cum o plantă e legată de pământ, de climă, de latitudine, tot așa la fel nici eu nu puteam să cresc și să înflorească fără să simt circulația unei seve bogată și viguroasă, fie în corpul meu fie în cerul meu, și fără să mă atașez cu îndărătnicie de această țară care mă învăluia, și de colonia ei umană — fraternă, de moravurile ei de tradițiile ei, de tendințele sale istorice eșind din trecutul ei

și umplându-se în viitorul ei; că nu era vorba să cant ceiace era teoreticește mai bun, nici să stabilesc o șemă reglementară aplicabilă unei umanități ideale ci de a mă abandona binefăcătoarei ecuații a unei ființe cu mediul ei natural. Înțelesei că de aici vin forța și sănătatea morală și materială. Înțelesei că în aceasta constă adevărul patriotismului.”

Ce spuneți, Domnilor „umanitariști” din țara noastră? Nu-l trecați și pe Picard pe lista huliganilor? Cu asemenea idei învechite, din evul mediu, ar merita-o!

Drama dela Iași

Cei patru studenți puși în libertate. Cum rămâne obrazul ministrului?

Intreaga opinie publică cinstită românească a urmărit cu încordare fazele prin cari a trecut drama dela Iași.

Patru studenți închiși la închisoarea Galata acuzați de complicitate la tragedia sângeroasă a ucidării fostului prefect de poliție Manciu, au declarat greva foamei și setei hotărându-se a nu o înceta, până când nu li se va face dreptate. Arestați în urma unei vagi bănueli, mai mult în temeiul prieteniei ce îi lega de Corneliu Zelea-Codreanu, decât în baza unor indicii reale — pentru că nu erau nici la Iași, necum prezenți la locul tragediei — ei au arătat că detențiunea lor prelungită peste măsură este o strigătoare nedreptate, contra căreia se ridică cu energie preferind moartea prin foame decât aprobarea tacită a nelegiurii ce o îndură.

Nu vrem să ne pronunțăm asupra vinovăției sau nevinovăției înainte de a-și spune cuvântul justiția. Știm însă, că după 2 luni instrucția ar fi trebuit să fie în situația de a se rosti pentru sau contra vinovăției. Era absolut indispensabil, că dacă studenții sunt vinovați — presupunând existența unor dovezi reale — să se dea ordonanța de dare în judecată, sau dacă instrucția în 2 luni nu a putut găsi nici o probă de culpabilitate, să se redea imediat libertatea celor găsiți nevinovați fără nici o presiune din partea opiniei publice.

Mai știm un lucru: când criminali de drept comun ca cei din panamaua pașapoartelor sunt tratați, cum sunt tratați, când aproape zi de zi instanțele judiciare penale din București nu se ocupă decât de con-

firmarea și infirmarea mandatelor de arestare, de soluționarea cererilor de punere în libertate ale lui Fîtipovici et Comp., nu era voie să lipsească dosarul de fond, când Curtea de Casație urma să judece recursul studenților din închisoarea Galata, *nu era voie că din acest motiv judecarea recursului să fie amânată cu 1 lună.*

Di ministru Mărzescu explicând întârzierea a dat un comunicat prin care spunea că întârzierea s'a produs din cauza lipsei studentului Georgescu, care până acum n'a fost aflat. După ce cei patru studenți au declarat greva foamei, instrucția s'a

terminat fără ca studentul Georgescu să fi fost descoperit. În urma acestui fapt întrebăm pe dl ministru ce valoare morală mai are motivul indicat în comunicatul dsale.

A ceda după ce studenții au pus în întâziere pe logofatul dreptății, poate să fie după părerea dsale o abilitate, dar marele public românesc socotește această ca o slăbiciune.

Ar fi fost mult mai cuminte să ia dela început o astfel de atitudine, încât să nu fie nevoit în urmă a da înapoi, pentru că atare conduită, din partea unui ministru nu face decât să scoboare prestigiul autorității.

ȘTIRI, FAPTE & POLEMICI

Comitetul de redacție al revistei „Acțiunea Românească” ne roagă să comunicăm publicului următoarele:

„În urma suspendării abuzive a revistei noastre am făcut toate protestele și intervențiile noastre pe lângă autoritățile în drept, cerându-le să facă să înceteze starea de ilegalitate; totodată am dat în judecată ministrul de interne, pentru a fi despăgubiți de daunele ce-am suferit.

Administrația revistei ține la dispoziția abonaților sumele restante, în cazul când aceștia nu ar dori să primească pe viitor exemplarele unei reviste, cu program tot așa de românesc și curajos, care va apărea la 1 Februarie.”

Studentimea creștină din Cluj aduce și pe această cale mulțumirile sale dnelor și publicului românesc, care au ajutat cu atâta dragoste românească pe cei 24 studenți arestați dela 18—29 Decemv. e.

Din sumele strânse cu acea ocazie și din sumele strânse cu prilejul colindării corului studențesc s'au trimis 6300 lei dnei Gârneață și 3400 lei Căminului studenților creștini din Iași.

Din inițiativa și prin stăruința dnei Elena Bratu va lua ființă încă în cursul lunii Ianuarie o societate a doamnelor române pentru ajutorarea studenției. Cinste lor!

În zilele de 3, 4 și 5 Ianuarie au avut loc la Cluj consfătuirile

frunțașilor politici ardeleni, cu scopul de-a găsi soluțiile cele mai potrivite pentru reîntrarea Ardealului în viața politică și pentru asanarea crizelor ce bântuie această parte a țării

De unde, la începutul acestor consfătuiri, fiecare frunțaș politic căuta să înfățișeze organizația sa ca cea mai corăspunzătoare scopului urmărit, după ce au luat cuvântul și intelectuali neînregistrați în partide politice, s'a ajuns în sfârșit la concluzia, că este nevoie de un front unic îndreptat contra tuturor pericolelor amenințătoare. Și când dl dr. Valer Pop, în numele „Acțiunii Românești” a precizat că în primul plan stă pericolul străinilor sprijinit pe corupția și ticăloșia românilor, toți cei prezenți au îmbrățișat cu simpatie punctul de vedere al „Acțiunii Românești.”

Pentru țărâniștii de bună credință, dăm următoarea informație ca să vadă cine are interes la menținerea regimului sovietic în Rusia, și cu cine caută să-i împrietenească șeful doctorul Lupu, care a cerut luarea raporturilor diplomatice cu Rusia bolșevică.

„Pentru răspândirea ideilor bolșevice lucrează „Societatea prietenilor Rusiei celei noi”, unde funcționează ca secretar general jidanul *Erich Baron*, iar printre membri mai de seamă se întâlnesc nume ca: *Goldenberg, Goldstein, Haas, E. Fuchs, Osborn, Werthauer*. La congresul din urmă al comuniștilor ce a avut loc la Moscova s'a hotărât să se trimeată în Germania cei mai experimentați conducători bolșevici spre a lua în mână organizarea

operii revoluționare. Așa numita „miștune comercială rusă” trimisă la Berlin înnumăra nu mai puțin de 1000 membri, în cea mai mare parte copii ai lui Iuda” („Hammer” No. 524—1924).

Vă întreb dlor țărâniști, care mai credeți în sufletul neprihănit al drului Lupu, nu vă dă de gândit ce s'ar întâmpla cu țara noastră dacă s'ar realiza ideile politice ale conducătorului *dvoastră*? Nu înțelegeți nimic din gestul energetic al Angliei condusă de Baldwin, când a descoperit autenticitatea scrisorii jidanului Apfelbaum, care se ascunde sub numele Zinoview? Nu puteți trage nici o învățătură din faptul că bolșevizarea Germaniei în 1918 s'a făcut în bună parte prin propaganda jidanului Joffé, pe care l'a primit Imperiul german ca ambasador al Rusiei sovietice imediat după încheierea păcii dela Brest-Litowsk? Și dacă trageți concluzii din aceste fapte și pentru soarta țării noastre, cum mai puteți sta alături de demagogul Lupu, care slujește în solda bolșevismului jidovesc?

Pentru prima oară în istorie, un vapor transatlantic a plecat din portul New-York cu steagul Sionului arborat la catarg, la 12 Octombrie și este proprietatea noii linii de vapoare numită Linia Americană Palestine. Cursa lui a inaugurat deschiderea unui serviciu de navigație directă între New-York și Haffa, Palestina, sub auspicii pur evrești. Primul vapor al acestei linii a fost „Președintele Arthur” un fost vas german, cunoscut sub numele de „Princesa Alice.” Se anunță că firma este în tratative pentru cumpărarea vaporului Preșident Fillmore dela firma United States Shipping Board. Președintele firmei este judecătorul Jacob S. Strahl din Brooklyn; N. Y.

Faceți

Cooperative!

*Cooperația omoară
comerțul jidovesc!*

*Face o crimă națională
acela care sprijinește
pe jidan!*